



**Govern de les
Illes Balears**

Conselleria d'Empresa,
Ocupació i Energia

soib
formació
i ocupació

POLÍTIQUES ACTIVES D'OCUPACIÓ A LES ILLES BALEARS

2023

Servei d'Ocupació de les Illes Balears

Servei de Planificació, Avaluació i Desenvolupament Local
SOIB

Consultes i suggeriments:

planificacioiavaluacio@soib.caib.es

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	4
2. PRESSUPOST.....	13
3. ORIENTACIÓ LABORAL.....	15
4. INTERMEDIACIÓ LABORAL.....	27
5. LA FORMACIÓ PROFESSIONAL PER A L'OCUPACIÓ.....	36
6. MESURES DIRECTES DE FOMENT I CREACIÓ D'OCUPACIÓ.....	65
7. SUPORT A L'EMPRENEDORIA I AL TEIXIT EMPRESARIAL.....	72
8. DESENVOLUPAMENT LOCAL.....	76
9. CONCLUSIONS.....	79
10. BIBLIOGRAFIA.....	84
11. LLISTA DE QUADRES.....	87
12. LLISTA DE GRÀFICS.....	90
13. LLISTA DE MAPES.....	91

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Les polítiques actives d'ocupació a les Balears

Per vuitè any consecutiu, el SOIB presenta l'Informe Anual de Polítiques Actives d'Ocupació, amb l'objectiu d'aportar una visió transparent i global de la feina que es duu a terme en matèria d'ocupació i formació des del Servei d'Ocupació de les Illes Balears, així com des de la resta de direccions generals de la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia del Govern de les Illes Balears.

El mercat de treball, o mercat laboral, és l'àmbit on s'interrelaciona la demanda de persones treballadores que fan les empreses que necessiten el factor treball per dur a terme les seves activitats i l'oferta de treball que constitueixen les persones que cerquen feina, treballin o no.

Les polítiques de mercat de treball són el conjunt d'actuacions públiques que regulen i faciliten el funcionament del mercat de treball. En una situació ideal, es tractaria d'assolir la plena ocupació de la població. En concret, dins de les polítiques de mercat de treball, les d'ocupació es classifiquen tradicionalment en dos grups:

Les polítiques passives d'ocupació, que són les destinades a mantenir rendes en períodes de desocupació.

Les polítiques actives d'ocupació, que cerquen millorar les possibilitats d'accés a l'ocupació de les persones en situació d'atur, sigui per compte propi o d'altri, i l'adopció de la formació i requalificació per a l'ocupació de les persones treballadores, estiguin aturades o en cerca d'una feina millor. També poden tenir com a objectiu ajudar a mantenir l'ocupació i la promoció professional de les persones treballadores i reduir l'atur.

En qualsevol cas, avui dia, per poder accedir a qualsevol mesura que emani dels serveis públics d'ocupació, és imprescindible el registre com a demandant d'ocupació al SOIB, sigui com a persona treballadora ocupada o en situació d'atur. Concretament, l'any 2023, la mitjana de demandants d'ocupació registrats va ser de 83.857 persones, un 3,3% menor que l'any anterior.

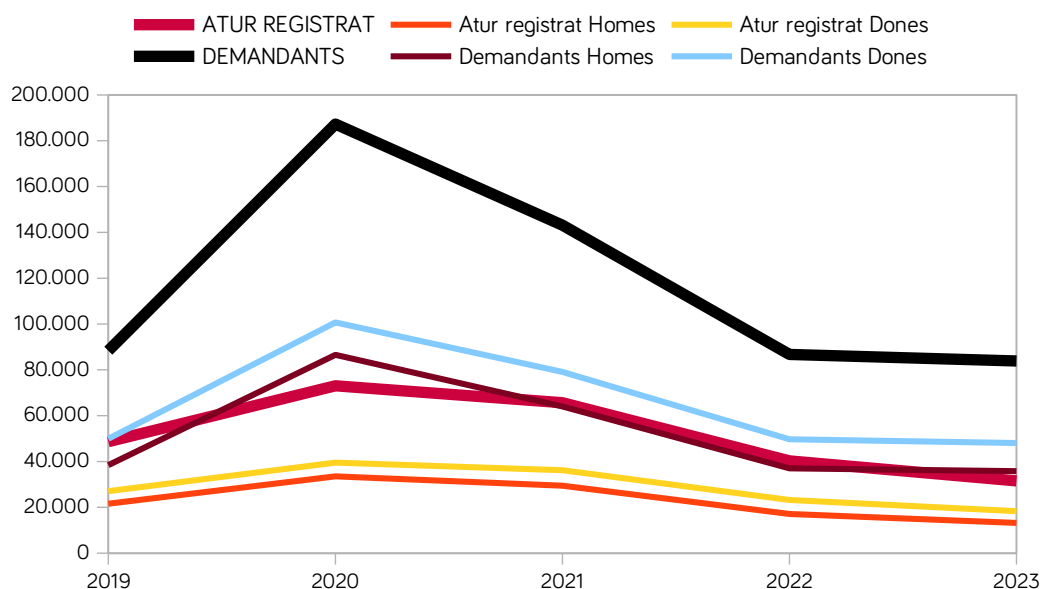
En la mateixa direcció, el nombre de persones ocupades i desocupades l'any 2023 presenta unes xifres que milloren les dels anys precedents, i se situen als nivells de 2019. En aquest sentit, el gràfic 1 mostra clarament com l'any 2023 pràcticament s'ha igualat la situació pre-pandèmica amb relació a demandants registrats i a persones en situació d'atur registrat (són les persones que no tenen feina i han comunicat al SOIB mitjançant

la seva inscripció) alhora que es mantenen les diferències estructurals relatives a la situació laboral d'homes i dones.

Gràfic 1. Evolució demandes i atur registrat per sexe a les Illes Balears. 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
ATUR REGISTRAT	48.640	73.042	65.618	40.305	31.529
Atur registrat Homes	21.561	33.500	29.442	17.104	13.204
Atur registrat Dones	27.078	39.542	36.176	23.201	18.325
DEMANDANTS	88.354	187.277	143.129	86.712	83.857
Demandants Homes	38.389	86.555	64.008	37.010	35.765
Demandants Dones	49.965	100.722	79.121	49.702	48.092

Font: SOIB



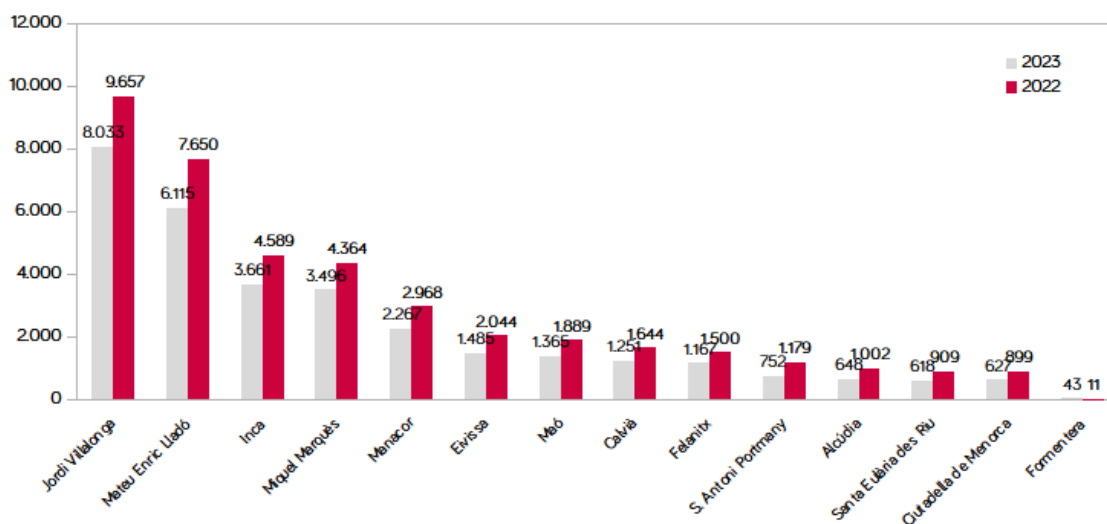
Del total de demandants, el 44,5 % corresponen als demandats no ocupats, els anomenats DENO¹, la resta ja té una ocupació (fixos discontinus, treballadors en ERTO i

¹ Com a demandants no ocupats, segons la terminologia del Ministeri de Treball i Economia Social, s'hi inclouen les categories d'aturats registrats i altres no ocupats (demandants d'una jornada inferior a 20 hores, demandants estudiants, demandants de serveis previs a l'ocupació). Els altres no ocupats són les persones demandants de feina que es considerarien aturades en l'EPA.

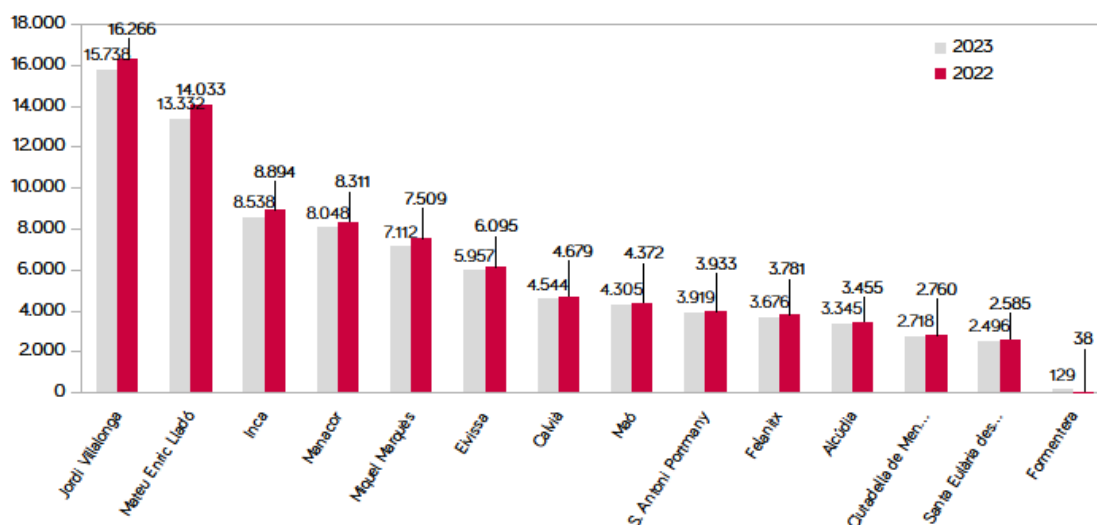
altres treballadors que volen estar inscrits per poder trobar una ocupació millor, o cerquen formació, etc.).

La inscripció i atenció a demandants i a persones en situació d'atur es du a terme a les oficines del SOIB distribuïdes pel territori. Els gràfics 2 i 3 mostren la distribució de l'atur i les demandes registrades a les oficines durant els anys 2022 i 2023, evidenciant una disminució general en la majoria de les oficines.

Gràfic 2. Evolució atur registrat per oficines del SOIB 2022-2023



Gràfic 3. Evolució demandes registrades per oficines del SOIB. 2022-2023



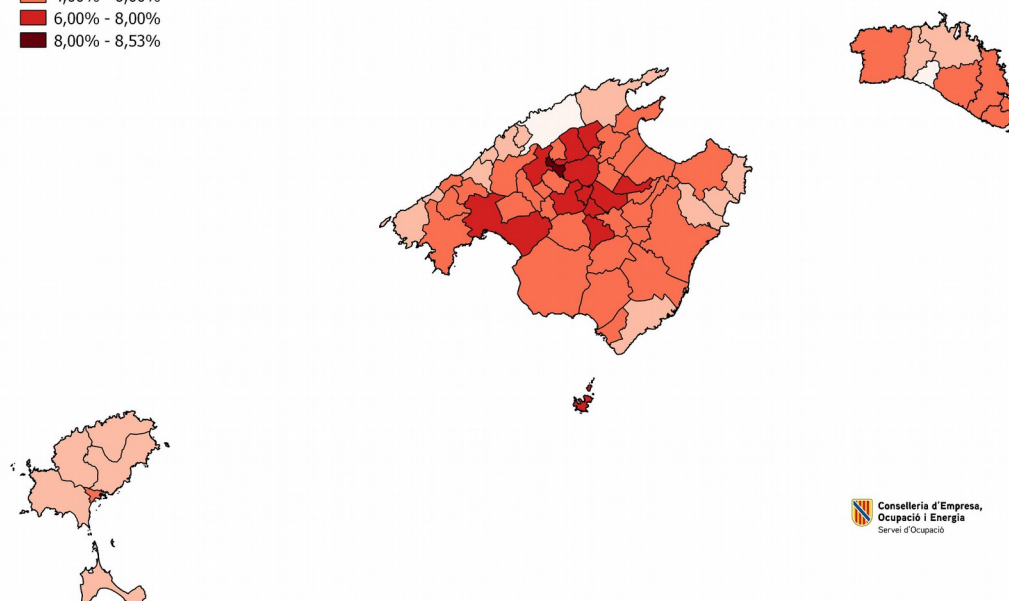
En relació a la taxa d'atur registrat per municipis, l'any 2023 mostra una variació significativa, amb alguns municipis amb taxes d'atur registrat inferiors al 4%, la majoria entre el 6% i el 8%, i alguns, com Palma, Inca i Lloseta superant el 8%. Aquestes dades es poden observar detalladament al mapa 1.

Mapa 1. Taxa d'atur registrat per municipis. 2023

Taxa d'atur registrat 2023

Població resident

1,03% - 2,00%
2,00% - 4,00%
4,00% - 6,00%
6,00% - 8,00%
8,00% - 8,53%



Font: SOIB

D'altra banda, pel que fa a les contractacions, cal destacar que el mes de desembre de 2021, s'aprovà el Reial decret llei 32/2021, de mesures urgents per a la reforma laboral, la garantia de l'estabilitat a l'ocupació i la transformació del mercat de treball, amb importants conseqüències sobre la contractació temporal. Concretament, es redueix el nombre de causes que justifiquen la contractació temporal (causes productives i per substitució) i s'elimina el contracte d'obra i servei. S'introdueix un contracte indefinit nou per al sector de la construcció, es redefeix el contracte fix-discontínu per acollir tasques temporals, així com les fetes en el marc de la subcontractació que fins ara es cobrien mitjançant contractes temporals, es penalitzen els contractes de menys de trenta dies a través de l'increment en la cotització a la Seguretat Social, es limita l'encadenament de contractes i s'endureixen les sancions per ús fraudulent de contractes temporals. Així doncs, l'any 2023 s'han registrat 396.110 contractes, dels quals 279.443 han estat

indefinitos (70,55%), una proporció que els anys anteriors a 2022 mai havia superat el 20%.

Les polítiques actives d'ocupació s'han desenvolupat en un context de creixement econòmic i estabilització del mercat laboral, però continuen essent essencials les actuacions dirigides a la igualtat d'oportunitats i la inclusió de persones amb dificultats d'accés al mercat laboral. Les eines disponibles dels serveis públics, com l'orientació, la intermediació laboral, la qualificació i la formació professional, són crucials per aquest objectiu.

L'objectiu bàsic de l'avaluació de les PAO és generar informació adient per guiar les decisions del sector públic i dels agents socials i econòmics. L'avaluació no només fiscalitza l'actuació pública sinó que també valora la política i les seves conclusions i recomanacions serveixen per a la planificació pública a llarg termini. Ha de ser un mecanisme que generi debat públic i fomenti una cultura d'avaluació transparent, crítica i constructiva.

La tipologia de mesures en l'àmbit de les polítiques actives d'ocupació s'ha classificat en quatre grans grups:

1. **Polítiques d'orientació, intermediació i col·locació:** actuacions per millorar la relació entre l'oferta i la demanda d'ocupació.
2. **Polítiques de formació:** actuacions dirigides a proveir coneixements, capacitats i habilitats a les persones per millorar les seves oportunitats d'inserció o millora en el mercat laboral.
3. **Polítiques de promoció i creació d'ocupació:** actuacions per crear ocupació mitjançant incentius a la contractació i altres mesures.
4. **Polítiques de suport a les empreses:** actuacions per facilitar la incorporació de bones pràctiques de gestió de persones a les empreses.

Aquest enfocament ha evolucionat cap a polítiques més integrals que actuen de manera simultània en l'oferta i la demanda del mercat de treball i interaccionen amb altres polítiques econòmiques i socials.

L'esforç en transparència i eficiència ha transformat el SOIB en una administració pública orientada a resultats, revisats a curt termini a través dels indicadors dels Plans Anuals d'Ocupació (PAPO) de l'Estat i estratègicament a través del Pla d'Ocupació de Qualitat de les Illes Balears (POQIB). Avaluacions d'impacte de programes i serveis d'ocupació ajuden a conèixer les taxes d'inserció laboral dels participants i avaluacions de les PAO enfoquen tant els efectes macroeconòmics com microeconòmics i socials, guiant així les decisions públiques.

Aquesta avaluació és crucial per millorar les polítiques actives d'ocupació i assegurar que responen adequadament a les necessitats del mercat laboral i de la societat.

1.2. Tipus de polítiques actives a les Balears i resultats clau²

L'**orientació laboral** és el conjunt d'actuacions adreçades a donar suport a les persones que cerquen feina o en volen canviar. Això és possible a través del diagnòstic professional, l'assessorament professional, la informació laboral i l'entrenament en habilitats per a la recerca de feina. El SOIB desenvolupa una metodologia d'orientació basada en itineraris personalitzats d'ocupació. Els itineraris són l'opció menys costosa per augmentar les taxes de recerca activa de feina dels desocupats (Rosholm, 2014).

La **formació professional per a l'ocupació** és el conjunt d'actuacions qualificadores i d'actualització de competències professionals (De la Rica, 2016). Poden anar adreçades a treballadors ocupats o desocupats i el seu format és variat: accions formatives, formació amb ocupació, formació dual o formació en competències transversals.

La **intermediació laboral** té per objectiu connectar les ofertes de treball registrades al SOIB amb els treballadors que cerquen feina. Es tracta d'oferir una ocupació adequada a les seves característiques i alhora facilitar a les empreses els treballadors més apropiats als seus requeriments. Endemés, les noves tecnologies juguen un paper clau en els processos d'intermediació laboral entre l'oferta i la demanda de feina (Kuhn, 2014).

Els **programes de foment i creació d'ocupació** són oportunitats temporals d'ocupació en el sector públic que impliquen la producció de béns o serveis socialment valuosos (Caliendo i Schimid, 2016). Tenen com a principal objectiu incorporar al mercat laboral a les persones amb majors dificultats d'inserció a través de la seva contractació temporal a les administracions públiques. Per altra banda, les empreses privades poden gaudir de subsidis o bonificacions a la seguretat social com a mecanisme per incentivar la contractació de determinats col·lectius de persones desocupades amb menor productivitat inicial relativa.

El **suport a l'emprenedoria i el desenvolupament local** són el conjunt d'actuacions que esperonen la iniciativa de l'autoocupació i la creació de riquesa a l'àmbit local com a mitjà per promoure la incorporació de les persones en el mercat de treball. En definitiva, les polítiques d'emprenedoria volen crear un sistema de suport que promogui el sorgiment de noves empreses i ajudi a superar els problemes que es puguin trobar les empreses recentment constituïdes en les fases primerenques del seu desenvolupament (Lundström i Stevenson, 2005).

²Es poden consultar tots els informes i avaluacions dels programes de polítiques actives d'ocupació al web del SOIB: [Avaluacions i resultats clau SOIB](#) i [Avaluació de programes i serveis](#)

De manera sintètica, el quadre 1 resumeix les principals polítiques actives d'ocupació executades i facilita la lectura de resultats clau abans d'entrar en profunditat en cada un dels programes i serveis existents en matèria d'orientació, intermediació laboral, formació, foment d'ocupació, suport a l'emprenedoria i desenvolupament local. Les sèries de dades s'han extret, sempre que ha estat possible, de la BBDD MERLIN, que recull les dades relatives a demandants, itineraris i serveis gravades en els Sistemes Informatius dels Serveis d'Ocupació (SISPE). Addicionalment, s'han utilitzat les dades relatives a les persones participants en les convocatòries del SOIB existents a la BBDD de gestió pròpia eSOIB. En els casos en què s'ha necessitat informació addicional, s'ha consultat amb els serveis gestors.

L'any 2023, el volum d'actuacions en el bloc d'orientació laboral ha disminuït un 1,5% respecte a l'any anterior, arribant a un total de 261.178 actuacions d'orientació. Aquesta lleugera disminució reflecteix un ajustament en els serveis d'orientació proporcionats pel SOIB, mantenint-se encara en nivells alts per donar suport a la població activa de les Illes Balears.

Pel costat de l'oferta de treball, la intermediació laboral juntament amb el treball previ de l'orientació fa que el SOIB hagi tengut algun tipus de relació amb a prop de 164.789 col·locacions, una xifra un 7,8% superior a la de l'any anterior. Aquestes col·locacions s'entenen com a persones que han rebut un servei per part del SOIB i han trobat feina abans que hagin transcorregut sis mesos.

La formació per a l'ocupació gestionada pel SOIB ha mobilitzat més de 16.000 participants, marcant un increment del 21,9% respecte a l'any anterior. Els programes de foment i subvenció de la contractació per a col·lectius de difícil inserció impliquen 3.127 contractacions, incloent les diferents actuacions: SOIB Reactiva, SOIB Qualificats i SOIB Dona, així com els programes d'ocupació protegida dins del marc del POQIB.

Els serveis a l'emprenedoria han incrementat el nombre de beneficiaris, tant pel que fa a l'assessorament com a la formació. Addicionalment, també s'ha incrementat el nombre de beneficiaris del programa de foment de l'economia social.

Quadre 1. Resum actuacions principals en polítiques actives d'ocupació fetes al quadrienni 2019-2023

POLÍTIQUES ACTIVES D'OCUPACIÓ		2019	2020	2021	2022	2023
Orientació laboral	Serveis d'orientació laboral	222.471	206.205	206.807	265.136	261.178
	Itineraris Personalitzats d'Ocupació	14.342	13.078	13.920	16.749	13.723
	Joves incorporats en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil: sol·licitud d'inscripcions (acumulat)	39.181	49.553	52.448	55.784	60.365

POLÍTIQUES ACTIVES D'OCUPACIÓ		2019	2020	2021	2022	2023
	Serveis d'orientació acadèmica i professional a través dels Punts d'Orientació Acadèmica i Professional	10.313	11.187	2.211	5.318	7.438
Intermediació laboral	Col·locacions gestionades a través d'ofertes d'ocupació gestionades pel SOIB o perquè els demandants que han signat un contracte prèviament han rebut serveis d'Orientació	174.345	136.782	119.959	152.894	164.789
	Llocs de feina gestionats pel SOIB	11.424	9.633	10.288	17.961	14.236
	Empreses ateses pel SOIB	3.391	2.202	2.297	3.819	4.060
	Atenció i Preselecció candidats per a ofertes d'ocupació registrades al SOIB	26.186	33.919	33.548	42.634	40.114
	Atencions demandants i suport CV per a ofertes i qualificacions gestionades a través de la Xarxa Eures	350	310	-	400	467
Formació Professional per a l'Ocupació	Participants en Programes de Formació d'Oferta: desocupats, ocupats, vulnerables	11.074	11.237	13.316	13.704	16.705
	Certificats de professionalitat i acreditacions parcials acumulables expedides	2.744	1.736	2.663	2.298	3.304
	Participants dels programes de formació Dual	328	581	293	384	414
	Participants dels programes mixts de formació i ocupació	487	490	426	472	544
	Beques i ajuts per a formació professional per l'ocupació, Beques d'èxit i per majors de 30 anys per FP i ESO, beques VVG i ALD	2.675	2.596	6.018	7.854	10.335
	Autoritzacions contractes de formació en alternança	884	1.090	749	900	980
	Unitats de competència professionals acreditades per l'IQPIB	1.636	1.414	4.109	7.530	7.645
Foment i creació d'ocupació	Participants del programa SOIB Visibles/Reactiva	532	868	1.577	280	433
	Participants del programa SOIB Joves/Reactiva/Qualificats	180	515	358	674	409
	Participants del programa SOIB Dona	275	23	175	225	205

POLÍTIQUES ACTIVES D'OCUPACIÓ		2019	2020	2021	2022	2023
	Participants del programa Subvencions a la contractació de persones amb discapacitat en ocupació protegida	1.454	1.310	1.541	1.609	2.038
	Centres especials d'ocupació	40	39	43	44	42
Suport a l'emprenedoria i el desenvolupament local	Informació i motivació per a l'autoocupació des del servei d'orientació del SOIB	653	758	339	542	699
	Assessorament especialitzat en emprenedoria	2.816	294	714	963	1.128
	Participants del programa de Subvencions per a l'autoocupació	351	9	0	0	164
	Participants del programa de Foment de l'Economia Social	7	18	10	66	62
	Subvencions a la contractació d'Agents d'Ocupació i Desenvolupament Local	10	69	69	63	30

Font: SOIB, IDI, Direcció General de Treball i Salut laboral, Direcció General d'Empresa, Autònoms i Comerç

(*) S'han corregit algunes sèries històriques

En general, es pot observar un esforç considerable en diferents àmbits de les polítiques actives d'ocupació, amb una tendència general d'increment en els serveis d'orientació, formació i intermediació laboral, tot i algunes fluctuacions i impactes evidents, al llarg de la sèrie analitzada, per factors externs com la pandèmia de la COVID-19.

2. PRESSUPOST

A continuació, s'analitzen les dades pressupostàries dels darrers anys. En el quadre 2 es pot observar un creixement sostingut del pressupost a les polítiques actives d'ocupació els darrers anys a través del SOIB, l'IDI i les direccions generals de Treball i d'Emprenedoria. El pressupost per l'any 2023 demostra l'aposta ferma envers aquest tipus de polítiques i serveis.

Quadre 2. Evolució pressupostària per a Polítiques Actives d'Ocupació per Programes de despesa

	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
SOIB	90.457.862 €	87.022.483 €	92.608.872 €	121.966.990 €	129.204.839 €
PROMOCIÓ INDUSTRIAL	7.144.341 €	6.682.321 €	5.113.230 €	5.612.730 €	7.195.230 €
IDI (*)	2.938.230 €	-	2.682.230 €	2.682.230 €	2.682.230 €
DG TREBALL I SALUT LABORAL (**)	12.591.301 €	9.084.629 €	9.478.126 €	12.980.930 €	10.491.492 €
SERVEI DE PROMOCIÓ EMPRESARIAL I SERVEI D'EMPRENEDORIA, ECONOMIA SOCIAL I CIRCULAR (***)		4.258.061 €	4.386.636 €	9.327.191 €	6.851.845 €
TOTALS	110.193.504 €	107.047.494 €	111.586.864 €	149.887.841 €	153.743.406 €

(*) El pressupost de l'IDI està inclòs dins del de promoció industrial.

(**) El pressupost de la DG Treball i Salut Laboral que es recull a la taula inclou els programa 322A-Ocupació i inserció laboral específiques i el 322B.- Gestió de les relacions laborals

(***) El pressupost del Servei de Promoció Empresarial i el Servei d'Emprenedoria, Economia social i Circular que es recull a la taula inclou el programa 322C.- Foment de la responsabilitat social corporativa, 322F.- Autoocupació i economia social i 761C.- Promoció empresarial i economia circular

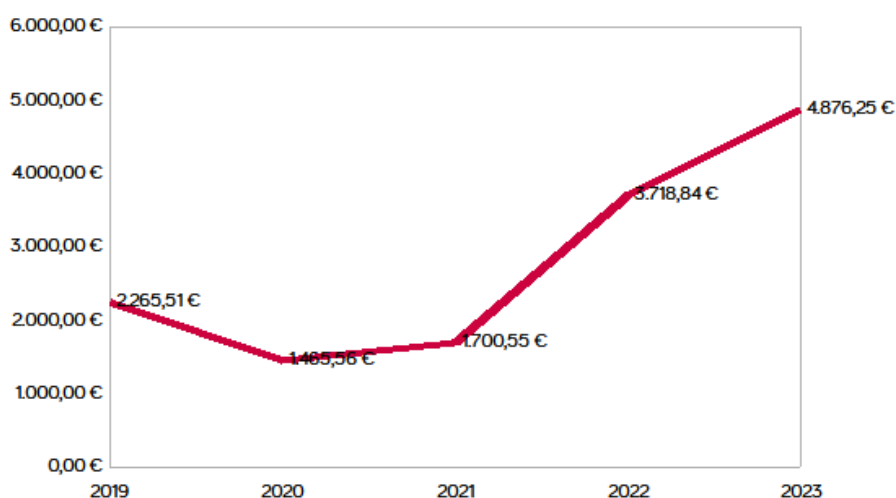
Font: Pressuposts Generals de les Illes Balears

Anant al detall de l'evolució pressupostària per a polítiques actives d'ocupació, cal dir que la despesa del SOIB és la que està inclosa en el Programa 322D Foment i gestió de l'ocupació a les Illes Balears segons les lleis generals de pressuposts de la CAIB. S'inclouen tots els programes i serveis d'orientació laboral, la formació professional per a l'ocupació, la intermediació laboral, els programes mixts de formació i ocupació, la formació dual, el foment de la contractació directa, el desenvolupament local i el sosteniment de les oficines d'ocupació, dels centres de formació i del personal del SOIB. En definitiva, el SOIB gestiona el gruix pressupostari de les polítiques actives d'ocupació a les Balears.

Per altra banda, la Direcció General de Treball i Salut Laboral, la Direcció General de Promoció Econòmica, Emprenedoria, Economia Social i Circular o l'IDI també executen programes o serveis rellevants des de la perspectiva de la demanda de treball com són el suport a la contractació dels col·lectius de difícil inserció, l'ocupació a mercat protegit, la promoció de l'autoocupació i l'assistència tècnica a l'emprenedoria.

S'observa un increment pressupostari en moltes de les unitats administratives de la CAIB que executen programes o serveis d'ocupació. El pressupost total destinat a polítiques actives d'ocupació ha crescut lleugerament per l'exercici 2023, que ha servit per dur a terme les actuacions que conformen les polítiques actives recollides en aquest informe. Així doncs, el pressupost per l'any 2023 ha estat de 153.743.406 €, un 2,57 % superior al del 2022.

Gràfic 4. Evolució despesa en PAO per persona registrada en situació d'atur en el SOIB. 2019-2023



Font: SOIB

Tot i que el pressupost dedicat a polítiques actives d'ocupació es va mantenir relativament estable durant els anys afectats per la pandèmia, l'increment de l'atur registrat durant els exercicis 2020 i 2021 va tenir un impacte pressupostari negatiu en la despesa per persona registrada en situació d'atur. L'exercici 2022 va suposar un canvi radical d'aquesta situació, atès que l'increment pressupostari i el descens del nombre de persones registrades en situació d'atur va suposar un augment del 118,68 % de la despesa en polítiques actives per persona en 2022 respecte del 2021. Aquest increment s'ha mantingut l'any 2023, on la despesa per persona registrada en situació d'atur ha augmentat a 4.876,25 €, reflectint l'aposta contínua per millorar els serveis i programes d'ocupació.

3. ORIENTACIÓ LABORAL

3.1. El servei d'orientació del SOIB i els programes especialitzats

Les oficines d'ocupació del SOIB són la porta d'entrada que té qualsevol demandant d'ocupació per accedir al catàleg de polítiques actives d'ocupació i així gestionar exitosament la seva transició laboral. Per això, el Servei d'orientació laboral resulta cabdal a l'hora d'articular l'estratègia en polítiques actives d'ocupació, ja que ofereix una entrevista diagnòstica individualitzada i elabora un itinerari personalitzat d'ocupació consensuat amb el demandant d'ocupació que pot incloure accions de capacitació en recerca de feina, de qualificació professional, d'intermediació laboral, de participació en programes de foment o suport a l'emprenedoria.

L'objectiu és ordenar i monitoritzar la intervenció amb el demandant d'ocupació des de l'evidència que aporta el diagnòstic i així facilitar un ventall d'actuacions específiques que l'ajudin a aconseguir les seves fites professionals.

El SOIB disposa de serveis propis especialitzats per a col·lectius com els joves, les dones víctimes de la violència masclista i les persones en situació d'atur de llarga durada. També fa orientació per a activitats econòmiques estratègiques com el turisme a través de l'oficina sectorial ubicada a l'Escola d'Hoteleria de les Illes Balears o els processos de captació massius derivats de l'Eures i els job days. I SOIB Empreses ofereix la informació i l'assessorament que necessiten les empreses pel que fa a la selecció de personal, la contractació, la formació o altres situacions laborals relacionades amb el personal de la seva empresa o idea de negoci.

Finalment, el SOIB, en l'àmbit de l'orientació, també finança programes molt especialitzats i gestionats per entitats col·laboradores, a través dels concerts del servei d'orientació professional i la convocatòria de subvencions dels itineraris integrals d'inserció que estan enfocades a atendre els col·lectius de demandants d'ocupació amb les majors dificultats d'inserció, uns itineraris molt més intensius en termes d'ajuda individual, personalitzada i integral.

Les entitats col·laboradores, mitjançant metodologies d'intervenció específiques, construeixen un itinerari personalitzat d'ocupació que integra les necessitats personals amb les exigències socials, amb l'objectiu final d'incorporar el beneficiari en el mercat de treball de manera regular. Es considera com a col·lectius vulnerables d'atenció prioritària les persones amb discapacitat, els joves en risc d'exclusió social, les persones amb malaltia mental i altres persones en risc d'exclusió social com els beneficiaris de la renda mínima d'inserció.

Les principals actuacions de l'orientació laboral estan recollides en el quadre 3 i 4, les persones ateses pel servei d'orientació laboral, al quadre 5 i la tasca feta d'itineraris integrals d'inserció apareix al quadre 6.

Quadre 3. Actuacions d'orientació laboral 2019-2023

ORIENTACIÓ LABORAL - CARTERA DE SERVEIS	Definició	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023*
Diagnòstics d'ocupabilitat	Atenció específica a l'usuari a fi d'identificar les seves habilitats, competències, formació i experiència, els seus interessos, la seva situació familiar i les possibles oportunitats professionals	9.741	7.197	13.978	15.973	14.959
Disseny d'Itineraris Personalitzats per a l'ocupació	Un cop realitzat el Diagnòstic d'ocupabilitat s'ha d'establir el procés més adequat per a l'accés de l'usuari a l'ocupació. Inclou les principals actuacions proposades, calendari de realització, elements de verificació i de seguiment	14.342	13.078	13.920	16.749	13.723
Accions d'assessorament per a l'ocupació	Ajuda tècnica per elaborar el currículum en termes de competències professionals i adaptat als objectius del demandant. Altres accions són l'aplicació de tècniques per a la recerca activa d'ocupació, provisió d'informació, maneig de mitjans, tècniques i eines per a la recerca d'ocupació per compte d'un altre, incloent mitjans telemàtics i xarxes socials	22.102	16.949	16.948	26.467	28.629
Acompanyament en l'itinerari	Seguiment individualitzat per part del tècnic d'ocupació de l'itinerari que duu a terme l'aturat de llarga durada, supervisió de fites i obligacions especialment quan són perceptors de prestacions, ajudes o subsidis	12.678	6.615	11.371	21.047	17.190
Informació Professional	Informació sobre la situació del mercat de treball i l'oferta de polítiques actives d'ocupació; formació, atenció d'ofertes, programes de foment d'ocupació, programes de mobilitat i l'acreditació de l'experiència professional	153.601	157.699	142.603	176.902	179.501
Informació i motivació per l'autoocupació	Informació bàsica sobre temes d'autoocupació i creació d'empreses per a l'atenció posterior per part de l'IDI	125	64	339	542	646
Eures: suport per a la recerca de feina a l'estranger	Informació sobre la situació del mercat de treball en els diferents països de la UE, característiques de la mobilitat laboral, ofertes de feina i suport en els processos de selecció internacionals en els	350	222	302	278	181

ORIENTACIÓ LABORAL - CARTERA DE SERVEIS	Definició	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023*
	demandants que lliuren CV perquè cerquen feina a un país de la Xarxa Eures					
Accions específiques SOIB JOVE i Garantia Juvenil	Orientació integral per a joves inscrits en el Programa Nacional de Garantia Juvenil	5.103	1.307	1.633	1.975	1.324
Accions específiques per a aturats de llarga durada	Orientació integral per a persones aturades de llarga durada	1.035	996	908	640	651
Accions específiques adreçades al sector d'Hostaleria	Orientació integral desenvolupada en el marc de l'oficina sectorial d'Hostaleria de la UIB	2.852	1.581	4.050	3.683	3.709
Accions específiques Xarxa de tutores dones víctimes de violència de gènere	Orientació integral a les dones amb la condició de víctimes de la violència masclista per a fer efectiu el seu dret en matèria d'inserció laboral	542	497	755	880	665
TOTALS		222.471	206.205	206.807	265.136	261.178

Font: SOIB

* A partir de l'any 2023 el Servicio Público de Empleo (SEPE) ha deixat de valorar el servei iniciat a l'any de referència, per valorar els serveis finalitzats. La dada recollida pel SOIB per l'any 2023 també recull els serveis finalitzats.

Quadre 4. Accions d'Orientació laboral per sexe. 2023

ORIENTACIÓ LABORAL - CARTERA DE SERVEIS		Any 2023	%
Diagnòstics d'ocupabilitat	Homes	5.976	39,95 %
	Dones	8.983	60,05 %
Disseny d'Itineraris Personalitzats per a l'ocupació	Homes	5.449	39,71 %
	Dones	8.274	60,29 %
Accions d'assessorament per a l'ocupació	Homes	10.605	37,04 %
	Dones	18.024	62,96 %

ORIENTACIÓ LABORAL - CARTERA DE SERVEIS		Any 2023	%
Acompanyament en l'itinerari	Homes	6.406	37,27 %
	Dones	10.784	62,73 %
Informació Professional	Homes	81.211	45,24 %
	Dones	98.290	54,76 %
Informació i motivació per l'autocupació	Homes	271	41,95 %
	Dones	375	58,05 %
Eures: suport per a la recerca de feina a l'estranger	Homes	77	42,54 %
	Dones	104	57,46 %
Accions específiques SOIB JOVE i Garantia Juvenil	Homes	702	53,02 %
	Dones	622	46,98 %
Accions específiques per a aturats de llarga durada	Homes	213	32,72 %
	Dones	438	67,28 %
Accions específiques adreçades al sector d'Hosteleria	Homes	1.562	42,11 %
	Dones	2.147	57,89 %
Accions específiques Xarxa dones víctimes de violència de gènere	Dones	665	100,00 %

* A partir de l'any 2023 el Servicio Público de Empleo (SEPE) ha deixat de valorar el serveis iniciat a l'any de referència, per valorar els serveis finalitzats. La dada recollida pel SOIB per l'any 2023 també recull els serveis finalitzats.

Font: SOIB

Quadre 5. Persones ateses pel Servei d'Orientació laboral de les oficines del SOIB 2019-2023

Persones ateses pels serveis del SOIB *	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
Per sexe	104.059	79.946	75.273	86.175	87.300
Dona	62.286	51.831	47.390	54.127	33.773
Home	41.773	28.115	27.883	32.048	53.527
Per trams d'edat	104.059	79.946	75.273	86.175	87.300
Menors de 25 anys	20.973	17.699	16.143	20.669	21.074
25 anys i més	83.086	62.247	59.130	65.506	66.226
Durada de la demanda	104.059	79.946	75.273	86.175	87.300

Persones ateses pels serveis del SOIB *	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
Menys de 12 mesos	84.564	73.442	63.827	65.596	78.522
Més de 12 mesos	19.495	6.504	11.446	20.579	8.778
Cobren prestació	104.059	79.946	75.273	86.175	87.300
Si	35.161	53.360	24.422	22.742	23.215
No	68.898	26.586	50.851	63.433	64.085

* A partir de l'any 2023 el Servicio Público de Empleo (SEPE) ha deixat de valorar el serveis iniciat a l'any de referència, per valorar els serveis finalitzats. La dada recollida pel SOIB per l'any 2023 també recull els serveis finalitzats.

(*) Les persones ateses han pogut rebre més d'un servei d'orientació laboral

Font: SOIB

Quadre 6. Orientació laboral de les entitats especialitzades amb col·lectius vulnerables. 2019-2023

ORIENTACIÓ LABORAL	Definició	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
Itineraris Integrals d'inserció per a l'ocupació en col·lectius vulnerables	Processos d'ajuda individual, personalitzada i integral, en els quals la persona, mitjançant l'acompanyament, construeix un itinerari professional que combina les necessitats personals amb les exigències socials, amb l'objectiu final d'incorporar-se al mercat de treball de manera regular.	3.482	3.492	4.167	4.438	6.420
Itineraris Integrals d'inserció per a l'ocupació en col·lectius vulnerables de joves	Processos específicament dissenyats per a joves d'ajuda individual, personalitzada i integral, en els quals la persona, mitjançant l'acompanyament, construeix un itinerari professional que combina les necessitats personals amb les exigències socials, amb l'objectiu final d'incorporar-se al mercat de treball de manera regular.	1.367	1.307	1.366	1.568	2.068
TOTALS		4.849	4.799	5.533	6.006	8.488

Font: SOIB

Quadre 7. Serveis de polítiques actives registrats a SISPE 2019-2023

SERVEIS REGISTRATS A SISPE	Definició	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
Serveis registrats	Serveis fets amb demandants atesos com a polítiques actives d'ocupació registrades	408.906	312.865	361.674	385.777	370.837
Persones beneficiàries	Persones que han rebut un servei o política activa d'ocupació	312.834	244.519	246.250	260.577	240.423

Font: SOIB

Per conèixer la tasca feta des del SOIB en matèria d'orientació laboral a partir dels diferents serveis, es pren com a referència la informació gravada en els Sistemes Informatius dels Serveis d'Ocupació (SISPE). El quadre 7 mostra l'evolució dels serveis registrats en el SISPE, en què l'any 2023 hi ha 370.837 actuacions registrades (-3,87 %). Això vol dir que cada vegada que es fa una interacció breu o una intervenció llarga amb els demandants d'ocupació cal que els professionals del SOIB ho codifiquin a la base de dades estatal per a facilitar la traçabilitat informàtica.

El SOIB fa servir 4 grans blocs de variables per a monitoritzar adequadament l'orientació laboral i les polítiques actives d'ocupació:

- **Actuacions principals d'orientació laboral des de les oficines del SOIB:** Són les actuacions en orientació laboral que apareixen en el quadre 3 i 4 i tenen a veure amb els itineraris personalitzats d'ocupació que elaboren els orientadors laborals de les oficines del SOIB en col·laboració amb el demandant d'ocupació qui pot tenir més d'una acció registrada al SISPE en torn el seu itinerari.
- **Persones ateses pel Servei d'Orientació Laboral de les oficines del SOIB:** Són les que apareixen en el quadre 5 i computa tots els demandants d'ocupació atesos que poden haver rebut més d'una política activa d'ocupació dins el marc dels itineraris personalitzats d'ocupació o bé de manera puntual.
- **Orientació laboral de les entitats especialitzades amb col·lectius vulnerables:** Són els demandants d'ocupació que pertanyen a col·lectius vulnerables i són atesos a través de programes d'orientació específics i gestionats en forma de concerts i convocatòria de subvenció per a entitats col·laboradores. A més, s'han establert concerts per oferir una atenció continuada i especialitzada, millorant així la qualitat i l'eficàcia de les intervencions. És la informació que apareix al quadre 6.

- **Serveis i persones beneficiàries de polítiques actives registrats al SISPE:** Són totes les actuacions de qualsevol política activa d'ocupació que s'hagi fet amb els demandants d'ocupació com per exemple una sessió d'orientació laboral, d'intermediació laboral, la participació en un programa de formació dual, un contracte de foment d'ocupació o suport a l'emprenedoria entre d'altres. En definitiva, és el volum total de registre al SISPE. La mateixa informació apareix recollida per persona beneficiària, és a dir, que si una persona ha rebut en diverses ocasions durant l'any el mateix servei, només es comptabilitza una persona. Aquesta informació apareix al quadre 7.

A banda d'aquests nivells d'informació agregada es poden fer explotacions per programa d'ocupació específic, sempre que s'hagi registrat al SISPE. Alguns exemples de programes específics registrats al SISPE que tenen a veure amb l'orientació laboral són Eures, assessorament per a l'autoocupació o els programes adreçats a col·lectius vulnerables.

La major part de registre de polítiques actives al SISPE és generada pel Departament d'Orientació i Intermediació Laboral, atès el volum de persones ateses i el nombre d'actuacions que fan amb cadascuna els professionals assignats a les 14 oficines territorials d'ocupació i 3 sectorials que hi ha a les Balears.

El quadre 7 de serveis de polítiques actives registrats al SISPE és una de les mesures de productivitat global emprades juntament amb la matriu d'acompliment d'objectius dels Plans Anuals de Política d'Ocupació (PAPO).

També cal destacar el nombre de persones ateses per les oficines d'ocupació 87.300 i els 8.488 beneficiaris de programes específics adreçats a col·lectius vulnerables de l'any 2023. Respecte a l'any 2022, s'han incrementat un 1,31 % el nombre de persones ateses als serveis d'orientació del SOIB, i destaca especialment l'increment dels joves menors de 25 anys atesos (+1,96 %) així com de les persones que no perceben cap mena de prestació (+1,03 %). A part de l'increment del nombre de persones ateses pels serveis d'orientació, cal assenyalar que la major part de les persones ateses són dones (61,31 %), majors de 25 anys (75,86 %), amb una demanda d'ocupació de menys de 12 mesos d'antiguitat (89,95 %), no perceptores de prestació per desocupació (73,41 %).

3.2. El Sistema Nacional de Garantia Juvenil a les Illes Balears i el programa SOIB Jove

L'OCDE adverteix que un nivell educatiu més gran reporta millors perspectives laborals, millors ingressos i s'associa a una millor autopercepció de salut, capital social i participació política. La Garantia Juvenil és una iniciativa europea que facilita l'accés dels joves al mercat de treball i estableix que els joves han de rebre una oferta d'ocupació,

d'educació, de formació o de pràctiques de qualitat després d'haver acabat els seus estudis, i en tot cas abans que hagi transcorregut quatre mesos des que es quedaren aturats.

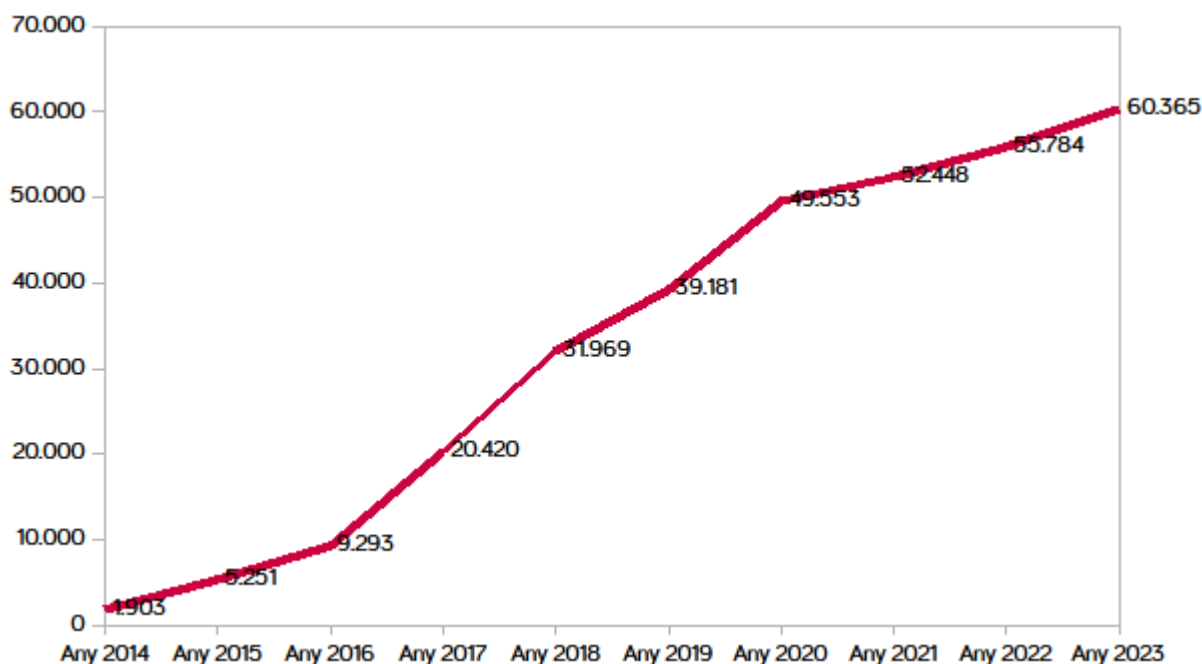
Per poder beneficiar-se dels diferents programes i serveis finançats pel Sistema de Garantia Juvenil, els i les joves han de complir una sèrie de requisits, com són els següents:

Quadre 8. Requisits accés Garantia Juvenil

Característiques dels joves per a ser beneficiaris del SNGJ
• Ésser espanyol o ciutadans de la Unió Europea o dels Estats que participen de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu. També s'admeten ciutadans extracomunitaris titulars d'una autorització per a residir en territori espanyol que habiliti per treballar
• Estar empadronat en qualsevol localitat del territori espanyol.
Tenir més de 16 anys i menys de 30 anys.
• No haver treballat en el dia natural anterior a la data de presentació de la sol·licitud, ni haver rebut accions educatives en el dia natural anterior a la data de presentació de la sol·licitud
• Presentar una declaració expressa de tenir interès a participar activament de les actuacions que es desenvolupin en el marc de la Garantia Juvenil. La demanda d'ocupació emesa pel SOIB es considera prova fefaent.

Font: SEPE

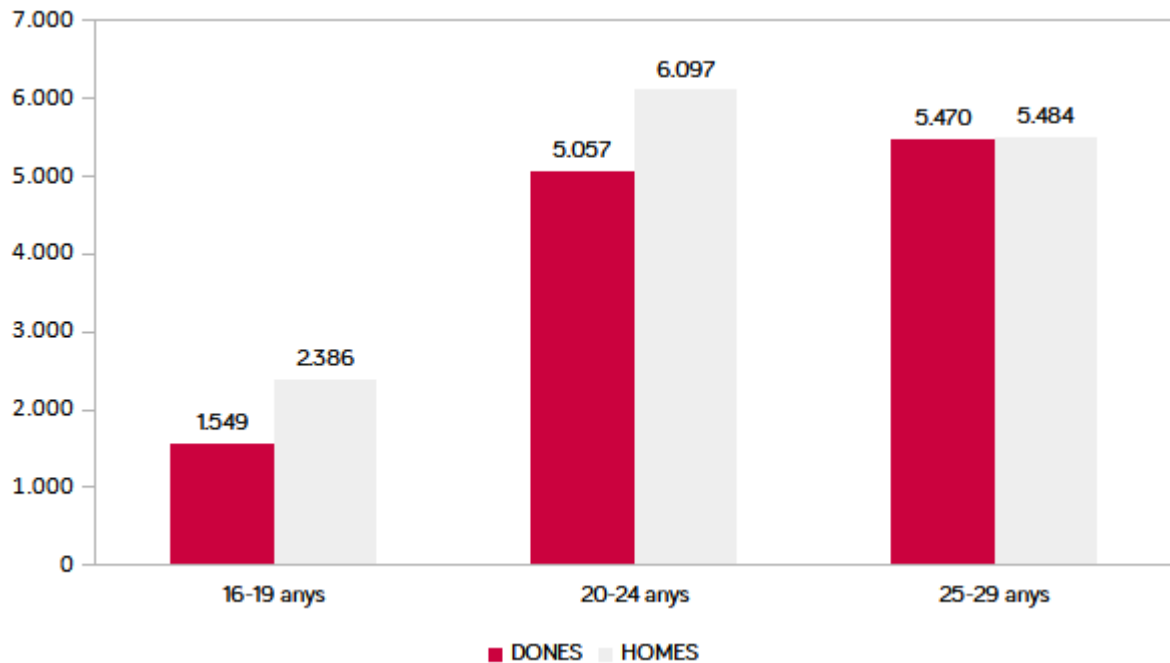
Gràfic 5. Inscripcions acumulades dels joves de Balears al Sistema Nacional de Garantia Juvenil des de l'inici de la creació del Sistema 2014-2023



Font: SEPE

La inscripció en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil resulta clau perquè el jovent de les Illes Balears participi plenament del conjunt de polítiques actives d'ocupació, ja que se'ls ofereix un orientador laboral de referència per fer un diagnòstic i un itinerari personalitzat d'inserció d'acord amb les seves necessitats i expectatives. Les dades a desembre de 2023 confirmen l'esforç del SOIB per a convertir la Garantia Juvenil en una realitat atractiva pel jovent de les Balears. L'evolució positiva en el nombre de sol·licituds d'inscripcions, de beneficiaris reforça el SOIB a continuar amb les actuacions dissenyades pel col·lectiu de jove. Si bé no hi ha grans diferències entre les franges d'edat més joves, hi ha més homes que dones inscrits com a beneficiaris de Garantia Juvenil, una situació que canvia en el grup d'edat de 25 a 29 anys.

Gràfic 6. Distribució per edat i sexe dels beneficiaris de Garantia Juvenil 2023



Font: SEPE

El SOIB Jove és el programa del SOIB que engloba tots els serveis orientats a joves, i es gestiona a través de la Garantia Juvenil. Balears és una de les comunitats autònomes amb major grau de desenvolupament de la Garantia Juvenil, gràcies a l'impuls decidit del programa SOIB Jove, que agrupa tots els serveis, programes i accions adreçats al jovent en matèria d'orientació, intermediació laboral, formació professional, educació contínua, ocupació i emprenedoria.

3.3. El POAP

El **Punt d'Orientació Acadèmica i Professional** és una iniciativa conjunta entre el SOIB i la Direcció General de Formació Professional de la Conselleria d'Educació per la qual s'ofereix un servei d'orientació i d'informació en matèria de formació professional lliurat conjuntament entre l'administració educativa i la laboral tant per als demandants d'ocupació com per als estudiants. L'objectiu és facilitar la informació clau per a comprendre el Sistema Integrat de Qualificacions i Formació Professional, les vies d'accés a les titulacions reglades o a la formació basada en certificats de professionalitat i les convalidacions possibles.

La Direcció General de Formació Professional i Formació Permanent del Professorat i el Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB) s'encarreguen de coordinar el funcionament dels punts d'orientació acadèmica i professional. El POAP disposa d'una xarxa d'atenció distribuïda entre els cinc punts territorials i trenta-dues extensions repartides estratègicament per a totes les Balears. Els cinc POAP territorials es troben a Inca, Manacor, Maó, Palma i Eivissa i estan integrats per personal orientador de l'àmbit educatiu i laboral. Les extensions POAP d'Educació estan ubicades als centres d'educació de persones adultes (CEPA) i als centres integrats de formació professional (CIFP); i les extensions POAP del SOIB a les oficines d'ocupació.

Quadre 9. Evolució de les atencions en els Punts d'Orientació Acadèmica Professional 2019-2023

POAP	Definició	Any 2019	Any 2020	Any 2021*	Any 2022*	Any 2023*
	Atencions en els Punts d'Orientació Acadèmica Professional	10.313	11.187	2.211	5.318	7.438

(*) Atencions per part del personal del SOIB

Font: SOIB

Durant l'any 2023, el personal tècnic del SOIB que forma part de la Xarxa POAP ha dut a terme 7.438 atencions. És important tenir en compte que les dades anteriors a l'any 2021 no es poden comparar amb les d'aquests dos anys, atès que el POAP ha sofert modificacions i les dades més antigues inclouen també les atencions realitzades pel personal tècnic de la Conselleria d'Educació. Addicionalment, cal tenir en compte que l'any 2021 va ser un any de canvi al POAP, com es va explicar a l'informe de l'any 2021, i el servei no estava funcionant plenament. Així doncs, atès que l'any 2022 el servei ja es troba més consolidat, tampoc és adequat comparar les dades dels dos darrers anys.

No obstant això, l'anàlisi del tipus d'atencions dutes a terme per part del personal tècnic del SOIB als POAPs l'any 2023, sí que aporta informació interessant. La major part de les

intervencions s'han fet als POAPs territorials que, en general, duen a terme major varietat d'actuacions. Amb tot, les extensions territorials a les oficines del SOIB han dut a terme el 90,91% del total d'itineraris de qualificació realitzats per personal tècnic del SOIB, el 14,02% de les actuacions d'orientació exprés i el 15,96% dels assessoraments més llargs relacionats amb les matèries pròpies del POAP.

Quadre 10. Tipologia d'atencions del POAP l'any 2023

POAPS/Consultes	ITINERARIS DE QUALIFICACIÓ	ORIENTACIÓ EXPRÉS	ASSESSORAMENT LLARG	Atenció a professionals	Grupals (xerrades i tallers)	TOTALS	%
Territorial Palma	0	590	631	119	736	2.076	27,91 %
Extensió M. Marquès	9	9	11			29	0,39 %
Extensió J. Villalonga	107	0	102			209	2,81 %
Extensió M. E. Lladó	90	0	76			166	2,23 %
Territorial Manacor	5	85	209	79	1.016	1.394	18,74 %
Extensió Manacor	74	19	19			112	1,50 %
Extensió Felanitx	23	41	10			74	1,00 %
Territorial Inca	31	1	552	318	893	1.795	24,13 %
Extensió Inca	8	0	64			72	0,97 %
Territorial Menorca	1	116	171	87	248	623	8,40 %
Extensió Ciutadella	3	4	9			16	0,21 %
Extensió Maó	24	19	81			124	1,66 %
Territorial Eivissa	0	48	464	41	105	658	8,84 %
Extensió Eivissa	0	0	0			0	0,00 %
Extensió S. A. Portmany	32	45	13			90	1,21 %
Extensió Sta. Eulària	0	0	0			0	0,00 %
TOTAL	407	977	2.412	644	2.998	7.438	100,0%

Font: SOIB

4. INTERMEDIACIÓ LABORAL

4.1. La gestió d'ofertes de feina

La intermediació laboral té per objecte casar les ofertes de treball existents i els treballadors que busquen una ocupació adequada a les seves característiques. Al mateix temps facilita els treballadors més apropiats als requeriments productius de les empreses. És un procés bidireccional, que afecta tant el demandant d'ocupació com a l'empresa que vol cobrir vacants.

El Pla d'Ocupació de Qualitat té com a prioritat núm. 5 desenvolupar els serveis integrals i personalitzats adreçats a les empreses, que cerca garantir el dret de les empreses d'accedir a la intermediació laboral i a persones amb els nivells de qualificació ajustats als seus requeriments.

El servei d'intermediació treballa per diversificar les actuacions en matèria de captació i difusió d'ofertes, preselecció de candidats, assessorament en bonificacions a la Seguretat Social, gestió de la contractació, impuls de l'oferta privada i pública, dels programes de formació amb alternança amb l'ocupació, de les ofertes derivades dels programes de foment d'ocupació, i pràctiques no laborals o estades a altres països de la Unió Europea en col·laboració amb la xarxa Eures.

L'any 2023 es va donar servei a 4.060 empreses diferents, cosa que implica un increment notable respecte de l'any anterior (+6,3%) i supera sensiblement el nombre registrat abans de l'inici de la pandèmia de la COVID-19.

Quadre 11. Evolució de les empreses ateses pel SOIB en matèria d'intermediació laboral

INTERMEDIACIÓ LABORAL	Definició	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
Empreses	Conjunt d'empreses diferents que presenten ofertes d'ocupació	3.391	2.202	2.297	3.819	4.060

Font: SOIB

* S'ha revisat la sèrie històrica

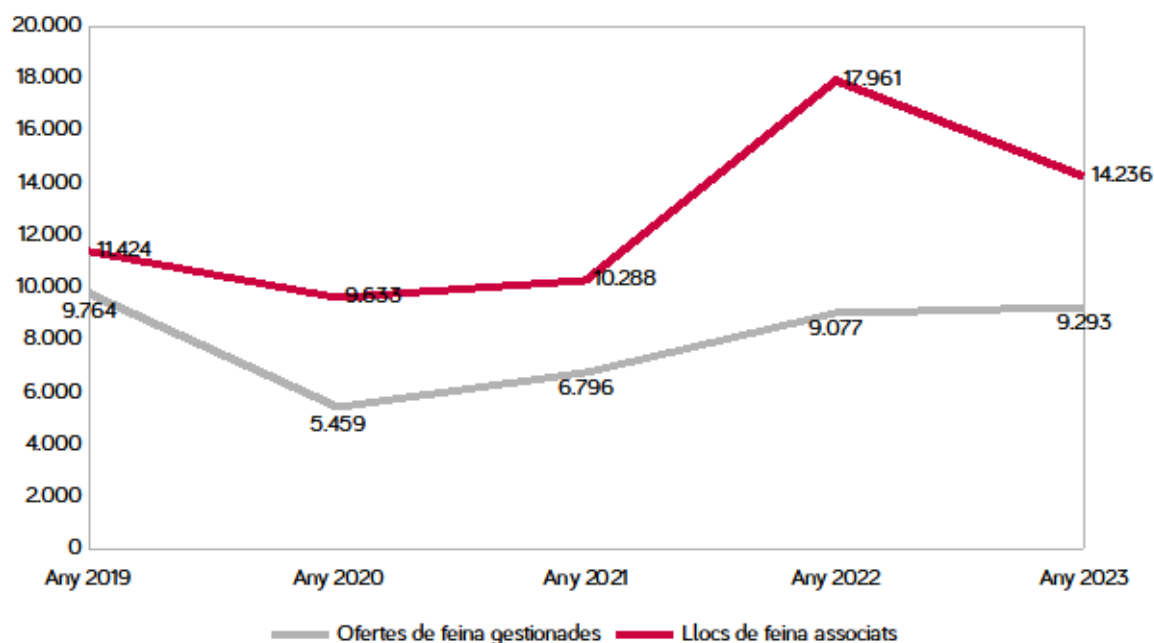
Per altra banda, el SOIB continua avançant cap a l'especialització i sectorialització de l'atenció a les empreses més enllà de la intermediació laboral a través de la unitat SOIB Empreses i de l'Oficina Sectorial de l'Escola d'Hoteleria, alhora que manté l'atenció de proximitat a les empreses a través de les oficines territorials d'ocupació. També promou actuacions de mobilitat i captació massiva de candidatures a través dels jobdays o de la

Xarxa Eures i sobretot, en els darrers anys, ha avançat cap a la digitalització a través de la implementació d'una app amb la intenció d'incrementar el nombre d'empreses i demandants usuaris, millorar l'atenció i mantenir els valors corporatius d'accés universal, igualtat i gratuïtat en la prestació del servei.

Des de la perspectiva dels demandants d'ocupació, participar en un procés d'intermediació laboral suposa una fita important dins el seu itinerari personalitzat d'ocupació, ja que implica que l'orientador de referència considera que compleix els requisits de l'oferta d'ocupació i està preparat per dur a terme adequadament la feina o participar en programes d'adquisició d'experiència laboral.

És fonamental facilitar a les empreses capital humà qualificat i informar-les del catàleg de serveis oferts pel SOIB, de manera que els ajudi a millorar-ne l'eficiència i la productivitat. Per una altra banda, una intermediació laboral adequada facilita l'adquisició d'experiència professional en els col·lectius amb majors dificultats d'inserció, bé sigui directament a l'empresa privada o a través de programes de mobilitat, de formació dual, de contractació i d'activació per evitar l'exclusió dins el mercat laboral.

Gràfic 7. Evolució de la intermediació laboral amb empreses del SOIB 2019-2023



Font: SOIB* Es corregeixen les dades de l'any 2021 perquè contenien una errada.

La sèrie de dades sobre intermediació laboral posa de manifest que, després de la reducció d'ofertes i de llocs de feina gestionats pel servei d'intermediació l'any 2020 associada a la crisi de la COVID-19 hi ha hagut un increment gradual, de manera que l'any 2022 es varen gestionar un 86% de llocs de feina més que l'any 2020. L'any 2023, tot

i un lleuger descens en el nombre de llocs de feina associats a les ofertes de feina gestionades en comparació amb el 2022, es manté una xifra destacable amb 14.236 llocs de feina, mantenint un nivell superior als anys previs a la pandèmia.

Quadre 12. Evolució dels beneficiaris de la intermediació laboral en el SOIB 2019-2023

INTERMEDIACIÓ LABORAL BENEFICIARIS	Definició	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
Atenció ofertes	Nombre de demandants d'ocupació que han estat atesos i valorat la seva idoneïtat pel Servei d'Intermediació en relació amb una oferta registrada al SOIB	26.186	33.919	33.548	42.634	40.114
Preselecció ofertes	Nombre de demandants que han estat preseleccionats pel Servei d'Intermediació en relació amb una oferta registrada al SOIB. Implica la idoneïtat del perfil en relació amb els requeriments del lloc de feina ofertat i l'enviament posterior a entrevista amb l'empresa per a la selecció final	14.333	29.206	22.173	21.171	18.449
Demandants d'ocupació que han rebut serveis d'intermediació i els han contractats empreses privades amb o sense oferta del SOIB	Nombre de demandants que han estat contractats i havien estat atesos pel Servei d'Intermediació en relació a una oferta registrada al SOIB per l'empresa privada	15.288	9.553	13.426	19.534	15.960
Demandants d'ocupació que han estat contractats en llocs de feina subvencionats o programes d'ocupació	Nombre de demandants que han estat contractats i havien estat atesos pel Servei d'Intermediació en relació a una oferta registrada al SOIB a través d'administracions públiques i foment de la contractació: Soib Visibles/Reactiva, Soib Jove/Reactiva, Soib Dona, Qualificats	987	1.406	2.110*	1.179*	1.047

Font: SOIB

* S'han corregit les dades

La millora de l'activitat econòmica i de la situació laboral s'ha traduït doncs en un increment de l'activitat del servei d'intermediació en els darrers anys, tant pel que fa al nombre de llocs de feina, com el nombre de demandants d'ocupació amb els que s'ha treballat per valorar la seva idoneïtat per ocupar el lloc de feina ofert. L'any 2023, el

nombre de demandants d'ocupació atesos i valorats pel Servei d'Intermediació en relació amb una oferta registrada al SOIB ha estat de 40.114, un descens del 5,9% respecte a l'any anterior, però un increment del 53,2% en comparació amb el 2019. Pel que fa a la preselecció d'ofertes, el nombre de demandants preseleccionats ha estat de 18.449, una disminució del 12,9% respecte al 2022, però un augment del 28,7% comparat amb el 2019. Aquesta tendència mostra una millora significativa en l'activitat del servei d'intermediació laboral al llarg dels últims cinc anys.

D'altra banda, el nombre de demandants contractats per empreses privades després de rebre serveis d'intermediació ha estat de 15.960, un descens del 18,3% respecte al 2022, però superior als anys 2021, 2020 i 2019.

Adicionalment, el servei d'intermediació, juntament amb les entitats contractants, duu a terme la selecció dels demandants de feina que posteriorment són contractats pels programes de foment de l'ocupació. En el cas de les contractacions en llocs de feina subvencionats o programes d'ocupació, el nombre ha estat de 1.047, una disminució de l'11,2% en comparació amb el 2022 i un descens significatiu respecte al 2021, però superior al 2019. En resum, tot i les disminucions en alguns indicadors per a l'any 2023, les xifres mostren una tendència de creixement i millora a llarg termini en la intermediació laboral en comparació amb els nivells del 2019, reflectint una recuperació i estabilització del mercat laboral.

Les col·locacions gestionades pel SOIB van més enllà dels resultats aconseguits pel Servei d'Intermediació Laboral, ja que inclouen els seus resultats i, alhora, els demandants d'ocupació que han estat atesos pel SOIB i han trobat feina amb independència de la procedència de l'oferta. És a dir, les col·locacions gestionades són totes les possibles situacions que es donen quan es registra una oferta laboral en el servei d'ocupació i es tanca per cobertura o quan un demandant d'ocupació causa baixa del SOIB perquè ha signat un contracte i havia rebut una política activa d'ocupació de qualsevol tipus i no només d'intermediació com a màxim sis mesos abans de trobar la feina.

En definitiva, el tractament estadístic de les col·locacions gestionades pel SOIB mostra la mediació del servei d'ocupació, tant des de la perspectiva de la demanda d'ocupació com de l'oferta de feina i considera totes les possibles casuístiques associades.

Quadre 13. Evolució de les col·locacions gestionades pel SOIB 2019-2023

COL·LOCACIONS*	Definició	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
Mallorca	Col·locacions per compte d'un altre de demandants que estan d'alta, suspensió o de baixa inferior a sis mesos i han rebut un servei o política activa d'ocupació.	131.025	97.018	84.352	108.654	122.528
Menorca		17.695	14.993	14.235	16.974	16.615
Pitiüses		25.625	24.771	21.372	27.266	25.646
TOTALS		174.345	136.782	119.959	152.894	164.789

Font: SOIB

*Les col·locacions es relacionen amb la UAG que ha gestionat l'oferta. Les UAG de caire regional s'ha vinculat, per a la confecció d'aquesta taula, amb la Illa de Mallorca

Les dades indiquen que l'any 2023 es van produir 164.789 col·locacions, cosa que implica un increment significatiu interanual (+7,8%), que s'ha notat més a Mallorca (+12,7%), mentre que a les Pitiüses i Menorca les xifres s'han mantingut més estables amb una lleugera disminució a les Pitiüses (-5,9%) i Menorca (-2,1%).

4.2. Els certificats d'insuficiència

L'Ordre TAS 1745/2005, de 3 de juny, regula administrativament els requisits per a l'expedició dels certificats d'insuficiència de demandants adequats i disponibles per cobrir ofertes de feina i que habiliten les empreses per dur treballadors extracomunitaris a Espanya amb permís de residència i de treball. La finalitat és autoritzar les empreses que incorporin personal extracomunitari perquè puguin continuar amb la seva activitat habitual quan no trobin demandants adequats en els requisits de l'oferta de feina registrada en el Servei d'Ocupació.

El certificat d'insuficiència de demandants adequats i disponibles és un indicador indirecte del desajust entre els demandants d'ocupació existents i les competències requerides per les empreses, així com també de l'eficàcia dels serveis d'ocupació per casar oferta i demanda eficaçment dins el mercat de treball.

Quadre 14. Evolució dels certificats d'insuficiència a Balears 2019-2023

	Definició	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
CERTIFICATS D'INSUFICIÈNCIA	Autoritzacions a empreses a què incorporin personal extracomunitari perquè puguin continuar la seva activitat habitual quan no trobin demandants adequats en els requisits de l'oferta de feina	216	100	192	384	591

Font: SOIB

El Servei d'Intermediació Laboral del SOIB va gestionar 14.236 llocs de feina l'any 2023, dels quals 591 han acabat en l'emissió d'un certificat d'insuficiència (4,15%), una proporció més elevada que a anys anteriors.

Les ocupacions que van demanar certificat d'insuficiència l'any 2023 van ser principalment les de picapedrers, maçons, formadors de formació per a l'ocupació, formadors de formació no reglada, cuiners i infermers de cures generals.

4.3. Els programes de mobilitat laboral: Eures

El Servei d'Intermediació Laboral és agent actiu d'Eures, la principal xarxa de cooperació creada per la Comissió Europea amb la finalitat de facilitar la lliure circulació de treballadors pels 27 estats membres de la UE més Suïssa, Islàndia, Liechtenstein i Noruega. El SOIB, a través d'Eures, ofereix serveis d'informació, assessorament, formació, contractació i col·locació als treballadors i empresaris que vulguin treballar a qualsevol país que forma part de la xarxa Eures.

Durant l'any 2023, el Servei Eures-Balears ha continuat amb la seva activitat, mantenint contacte amb 1.172 demandants d'ocupació per la intermediació i contractació a llocs de feina a altres països de la Xarxa Eures. Aquestes actuacions han tingut com a resultat que 8 demandants d'ocupació han estat contractats a altres països. A més, s'han realitzat 467 interaccions informatives, organitzat 2 esdeveniments de reclutament i proporcionat informació a través de les xarxes amb un abast de 100.887 persones.

Quadre 15. El SOIB a la xarxa Eures. 2019-2023

EURES	Activitats	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
Adequació d'ofertes i demandes d'ocupació i col·locació de marc transnacional i transfronterer	Fires d'ocupació laboral europees amb la participació del servei d'ocupació alemany i de l'austríac	1	-	-	1	1
	Contactes personals amb demandants d'ocupació / treballadors del propi país (ajuda mitjançant intermediació i contractació)	1.191	2.013	-	805	1.172
	Contactes personals amb empleats d'un altre Estat membre EURES (ajuda mitjançant intermediació i contractació)	12	183	-	32	64
Organització i implementació d'esdeveniments de selecció a Espanya.	Events de reclutament de candidatures / orientació	8	6	-	3	2
	Informació sobre la situació del mercat de treball en els diferents països de la UE,	350	310	-	400	467

	característiques de la mobilitat laboral, ofertes de feina i suport en els processos de selecció internacionals en els demandants que lliuren CV perquè cerquen feina a un país de la Xarxa Eures					
Fet a mida segons les demandes	Demandants d'ocupació registrats al SOIB que han estat contractats a un país Europeu com a resultat de la intermediació de la Xarxa Eures	44	84	-	10	8
	Atencions individuals a empreses d'altres països de la Xarxa Eures: suport, preselecció i reclutament	12	-	-	2	0
Informació i disseminació de les condicions de treball i vida a la Unió Europea	Interaccions informatives a través dels canals SOIB i SEPE: webs, facebook i altres	21.365	-	-	1.030 interaccions. Abast de la difusió: 53.868	3.582 interaccions. Abast de la difusió: 100.887
Mesures per a facilitar i animar a la mobilitat dels joves treballadors	Beques El teu primer treball Eures"	8	-	-	26	20

Font: SOIB

4.4. La plataforma contr@ta

El Servei d'Intermediació Laboral té la competència de registrar tots els contractes, renovacions i modificacions de relacions contractuals que es donin a les Illes Balears. Actualment, gran part de les gestions estan centralitzades de manera telemàtica a través de la plataforma contr@ta i algunes escasses encara es fan a les oficines d'ocupació del SOIB. Les comunicacions són variades i inclouen qualsevol modalitat de contracte, transformacions de contractes, pròrrogues, còpies bàsiques, crides a fixos discontinus i hores complementàries.

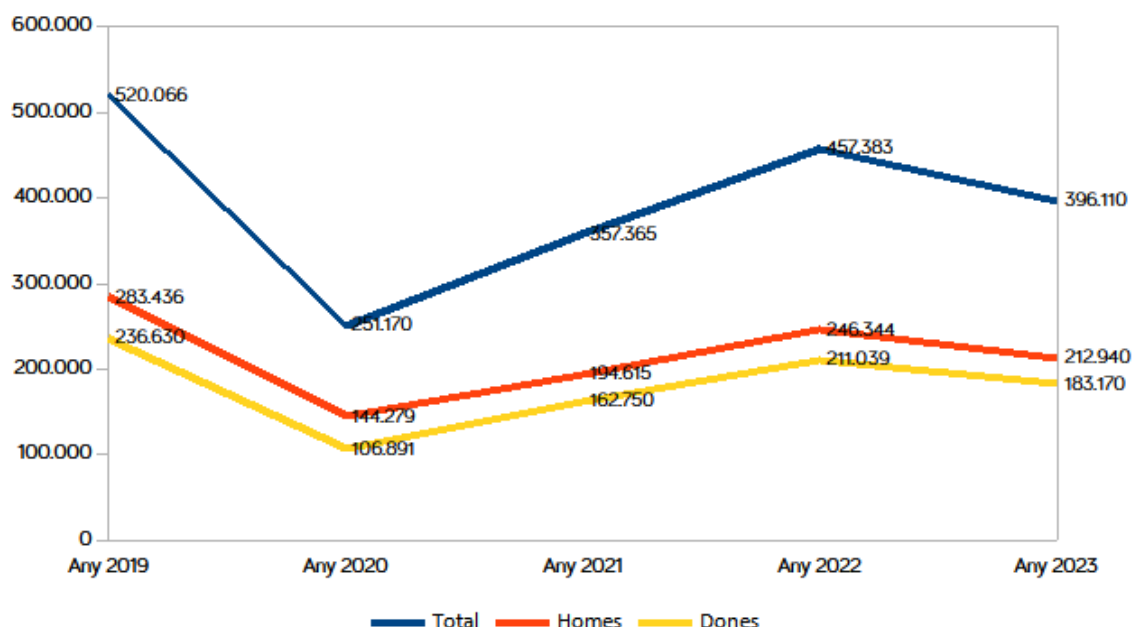
Quadre 16. Evolució de les actuacions de registre i assessorament de la plataforma contr@ta 2019-2023

PLATAFORMA CONTR@TA	Definició	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
	Registre de tots els contractes a les Balears	520.066	251.170	357.365	457.383	396.110

Registre de totes les comunicacions a la plataforma i inclou contractes, transformacions, prorrogues, còpies bàsiques, crides fixes discontinus i hores complementàries	1.173.738	601.721	832.913	1.013.406	719.198
---	-----------	---------	---------	-----------	---------

Font: SOIB

Gràfic 8. Evolució de les comunicacions de contractes a les Balears a la Plataforma Contr@ta. 2019-2023



Font: SOIB

Les dades de contractes i de comunicacions relacionades indiquen una disminució en el volum de contractes respecte a 2022 (-13,4%), arribant a les 396.110 comunicacions. El mateix succeeix amb el registre de la totalitat de comunicacions, que baixa de manera similar (-29,03%). Com és habitual, es registren un major nombre de contractes a homes que a dones, però la disminució respecte del nombre de contractes registrats l'any 2023 és molt similar en els dos sexes (Homes -13,5%, Dones -13,2%).

En comparació amb el 2022, les Illes Balears han experimentat un augment significatiu en el nombre d'afiliacions a la Seguretat Social el 2023, passant d'una mitjana de 523.163 a 547.142 treballadors, un increment del 4,6%. Aquest creixement és especialment notable a Eivissa, amb un increment del 5,34% en les afiliacions, reflectint una

recuperació sòlida postpandèmia. Els mesos de juliol i agost continuen sent els de major afiliació, destacant la importància del sector turístic per a l'economia de la regió.

A més, el creixement de les Illes Balears del 4,6% és superior a la mitjana nacional, que ha estat del 2,7% el 2023. Aquestes dades demostren una recuperació econòmica més forta a les Illes Balears en comparació amb la resta d'Espanya, impulsada principalment per l'activitat turística. Aquest creixement superior en les Illes Balears subratlla la seva capacitat per atraure treballadors i reactivar el mercat laboral més ràpidament que altres regions del país.

Per a una perspectiva panoràmica, es recomana la lectura de l'Informe anual del mercat de treball de les Illes Balears que realitza anualment l'Observatori del Treball.

5. LA FORMACIÓ PROFESSIONAL PER A L'OCUPACIÓ

La Llei de Formació Professional (Llei orgànica 3/2022, d'Ordenació i Integració de la Formació Professional), va néixer per superar la divisió en dos subsistemes (formació professional del sistema educatiu i formació professional per a l'ocupació) destinats a diferents col·lectius, sense relació entre ells, i que ha estat font de limitacions importants en la qualificació i la requalificació professional a Espanya i no ha donat una resposta eficaç a les necessitats i al model que la nova economia requereix. L'objectiu de la norma és la constitució i l'ordenació d'un únic sistema de formació professional al servei d'un règim de formació i acompanyament professionals que sigui capaç de respondre amb flexibilitat als interessos, les expectatives i les aspiracions de qualificació professional de les persones al llarg de la seva vida. Alhora, ha de ser també un instrument per a l'enfortiment i la sostenibilitat de l'economia que satisfaci les competències demanades pel món laboral, tant per a l'augment de la productivitat com per a la generació d'ocupació i el seu manteniment per part dels sectors productius. Així, durant el 2023 s'ha començat a aprovar la normativa de desenvolupament, com ara el RD 659/2023, de 18 de juliol, pel que es desenvolupa l'ordenació del Sistema de Formació Professional, si bé resta pendent, entre d'altres, l'aprovació dels Reials Decrets que regulin els nous Graus. A finals de 2023, si bé ja s'han desenvolupat alguns dels instruments necessaris per aquest renovació integral del Sistema, operativament es manté vigent l'oferta de formació basada en la normativa anterior.

El Sistema de Formació professional està immers en un procés de canvi normatiu i operatiu, si bé a la nova llei de formació professional organitza la formació de manera seqüencial, en graus A, B, C, D i E, i cada un d'aquests graus, tindrà ofertes de formació estructurades en nivells 1, 2 i 3. Si bé operativament durant el 2023 encara no s'ha posat en marxa cap convocatòria que respongui a aquesta nova normativa, i que encara estigui pendent l'aprovació de normativa de desenvolupament per donar per acabat aquest procés de canvi, el que si sembla clar és que amb la distribució competencial resultant a les Illes Balears, el SOIB serà competent per a la planificació i gestió de les convocatòries de formació professional dels graus A, B i C programats als centres de formació no incorporats al sistema educatiu i autoritzats i inscrits pel SOIB.

Addicionalment, el SOIB continuarà amb la planificació i gestió de la formació en el treball, no conduent a graus, com fa a dia d'avui amb la formació no conduent a certificats de professionalitat.

Així doncs, actualment, des del SOIB s'estan impartint accions de formació corresponents a certificats de professionalitat i no conduents a certificats de professionalitat per a

persones en situació d'atur, per a persones ocupades i per a persones en situació de vulnerabilitat en el marc dels itineraris integrals i l'orientació professional.

5.1. Formació professional per a l'ocupació

La formació professional per a l'ocupació és la principal política activa d'ocupació que adequa la qualificació del capital humà a partir de les necessitats productives de l'economia. Les accions de la formació professional per a l'ocupació qualifiquen professionalment vers els requeriments productius i de serveis de les empreses.

El Pla Integral de Formació Professional 2022-2025 posa en valor, d'una banda, la necessitat d'articular un full de ruta coherent i holístic participat pel conjunt del sistema de formació professional, és a dir, la formació professional inicial i la formació professional per a l'ocupació. D'altra banda, atesa l'evidència que la competitivitat i el futur de la nostra economia depèn en bona part de l'aposta per la formació i l'educació, el Pla estableix un full de ruta consensuat amb els principals agents econòmics i socials de les Illes Balears, per afrontar els reptes de futur amb més garanties. Les accions de formació professional per a l'ocupació, s'inclouen dins la prioritat 4 del Pla d'Ocupació de Qualitat de les Illes Balears i inclou totes les línies d'actuació i accions de capacitació.

El sistema de Formació professional per a l'ocupació es basa en un model en què s'activen i coordinen tots els recursos de la Xarxa pública educativa i laboral de Balears de formació professional de qualitat. L'any 2023 hem arribat a comptar amb 73 centres de formació propis.

A la xarxa des de l'Administració educativa participen els instituts d'educació secundària que imparteixen formació professional i els centres educatius per a persones adultes i, per part de l'Administració laboral, s'incorporen tots els centres propis de formació professional, els centres integrats de formació professional i els centres de referència nacional.

Per altra banda, la perspectiva pública es complementa adequadament amb els agents privats a través de la participació dels centres col·laboradors que estan degudament acreditats pel SOIB i incorporats en el Registre Estatal de Centres de Formació Professional per a l'Ocupació. Els centres de formació privats imparteixen formació professional per a l'ocupació i permeten arribar allà on no arriba la Xarxa pública. L'any 2023 hi havia 162 centres col·laboradors acreditats i autoritzats. Es tracta de posar en marxa tots els recursos formatius de les Balears, però donant protagonisme als recursos públics i sense ànim de lucre.

Quadre 17. Evolució dels centres de formació professional per a l'ocupació pública a les Balears. 2019-2023

CENTRES DE FORMACIÓ	Definició	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
Propis	Són els IES que imparteixen FPO, CEPAS, Centres de formació del SOIB, Centres integrats de FP i Centres de Referència Nacional	66	70	77	72	73
Col·laboradors	Centres de formació de titularitat privada que estan acreditats per l'Administració laboral com a Garantia de Qualitat	169	154	140	156	162

Font: SOIB

Quadre 18. Descripció iniciatives de formació

FORMACIÓ		Definició
OFERTA FORMATIVA ADREÇADA A PERSONES TREBALLADORES DESOCUPADES	Accions formatives per a desocupats	Formació professional per a l'ocupació adreçada a la qualificació de persones desocupades perquè es reincorporin al treball laboral.
	Programes específics per a col·lectius vulnerables	Formació professional per a l'ocupació que pot basar-se o no en certificats de professionalitat i adaptada a persones en risc d'exclusió o que formen part dels col·lectius més vulnerables respecte del mercat de treball.
	Formació especialitats formatives Catàleg Especialitats Formatives	El Catàleg d'especialitats formatives és un instrument que inclou l'ordenació de tota l'oferta de formació, formal i no formal, realitzada en el marc del Sistema de Formació Professional per a l'ocupació en l'àmbit laboral.
	Formació amb compromís de contractació	Formació professional per a l'ocupació basada en certificats de professionalitat i adreçada a la qualificació de persones desocupades perquè una vegada es qualifiquin en les competències requerides per les empreses siguin contractades, amb augment de plantilla.
OFERTA FORMATIVA ADREÇADA A PERSONES	Programes de formació sectorials	Formació professional per a l'ocupació adreçada a treballadors ocupats d'un sector productiu concret amb la finalitat d'actualitzar coneixements, satisfer necessitats específiques i mantenir-los adaptats en els requisits del seu lloc de feina.

FORMACIÓ		Definició
TREBALLADORES OCUPADES	Programes de formació transversals	Formació professional per a l'ocupació adreçada a treballadors ocupats de qualsevol sector productiu amb la finalitat d'actualitzar coneixements transversals i mantenir-los adaptats en els requisits del seu lloc de feina.
ALTRES INICIATIVES DE FORMACIÓ PROFESSIONAL PER A L'OCUPACIÓ	Formació dual per a persones vulnerables	Formació en alternança amb l'ocupació i basada en certificats de professionalitat adreçada a col·lectius en risc d'exclusió social i /o persones amb discapacitat que es qualifiquen amb contracte laboral.
	Formació dual a empreses	Formació en alternança amb l'ocupació i basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral a empreses i ONG.
	Formació per a l'ocupació en centres propis (educatius i no educatius)	Formació professional per a l'ocupació adreçada a treballadors desocupats. Formació amb compromís de contractació.
	Programes mixts de formació i ocupació	Formació basada en certificats de professionalitat adreçada a persones desocupades que es qualifiquen en alternança amb l'ocupació en el marc de contractes de formació i aprenentatge amb administracions locals.
	Accions no finançades pel SOIB i autoritzades	Formació professional per a l'ocupació basada en certificats de professionalitat que està autoritzada pel SOIB i és executada per part d'entitats privades sense suport de finançament del Servei d'Ocupació.
ACTUACIONS DE SUPORT A LA FORMACIÓ PROFESSIONAL PER A L'OCUPACIÓ	Contractes per a la formació	Autoritzacions de la formació associada en els contractes de formació i aprenentatge acordats directament entre empreses i joves.
	Beques formatives per a alumnat de formació professional per a l'ocupació	Beques d'assistència amb aprofitament a accions formatives de formació professional per a l'ocupació, per a joves menors de 30 anys, per a persones majors de 30 anys i per a dones víctimes de violència masclista.
	Ajuts per l'alumnat de formació professional per a l'ocupació	Ajuts per a transport públic, manutenció, manutenció i allotjament, conciliació per a l'alumnat de les accions formatives de formació professional per a l'ocupació
	Punts d'orientació acadèmica i professional (POAPS)	Servei d'orientació i d'informació en matèria de formació professional ofert conjuntament entre la Conselleria d'Educació i el SOIB per als demandants d'ocupació.

FORMACIÓ		Definició
	Consell General de Formació Professional de les Illes Balears	Òrgan col·legiat conjunt entre la Conselleria d'Educació, el SOIB i els agents socials més representatius on s'informen i s'acorden les principals actuacions en matèria de formació professional per part de l'Administració laboral i de l'educativa a les Illes Balears.
	SOIB Desenvolupament Local	La Xarxa d'AODL finançada pel SOIB fa detecció de necessitats formatives locals i promou l'alineació dels recursos de formació des de la perspectiva municipalista.
ACTUACIONS DE SUPORT A LA FORMACIÓ	Beques d'ESPA i FP	Beques per a persones en situació d'atur de 18 a 30 anys i per majors de 30 anys, per cursar Educació Secundària per a Persones Adultes (ESPA), i cicles formatius de grau mitjà o superior de FP presencial.
	Acreditació de Competències Clau	Acreditacions de les competències requerides per accedir als CP a alumnes que no tenen els requisits de formació necessaris.

Font: SOIB

Al quadre anterior apareixen les diferents iniciatives de formació per a l'ocupació que preveu el SOIB. A més de la formació dirigida a persones desocupades en què poden obtenir un certificat de professionalitat amb l'objectiu d'aconseguir la reincorporació al mercat de treball, també es compta amb formació específica per a col·lectius vulnerables. La formació dirigida a persones ocupades (sectorial i transversal) vol facilitar l'actualització de coneixements per al lloc de feina.

Les iniciatives de formació que impliquen contractació o formació amb alternança amb l'ocupació són la formació dual, els programes mixts i també es pot incloure la formació amb compromís de contractació tot i que el contracte es produeix a un moment posterior de la formació quan l'alumne s'ha considerat apte.

Els Punts d'Orientació Acadèmica i professional (POAP), les beques d'èxit i les beques formatives per a la realització d'ESO i FP, així com les autoritzacions en els contractes per a la formació, la detecció de necessitats formatives per part dels AODL i el lideratge institucional del Consell General de Formació Professional són accions de suport a la formació professional per a la formació.

5.2. Famílies professionals, certificats de professionalitat i acreditació centres de formació

Des de l'any 2012, el SOIB elabora l'Informe Anual d'Avaluació de la Formació Professional per a l'Ocupació que segueix les directrius establertes pel RD 395/2007, de 23 de març, pel qual es regula el subsistema de formació professional per a l'ocupació, i per la Llei 30/2015, de 9 de setembre, que regula el Sistema de Formació Professional per a l'Ocupació en l'àmbit laboral i la posterior normativa de desplegament.

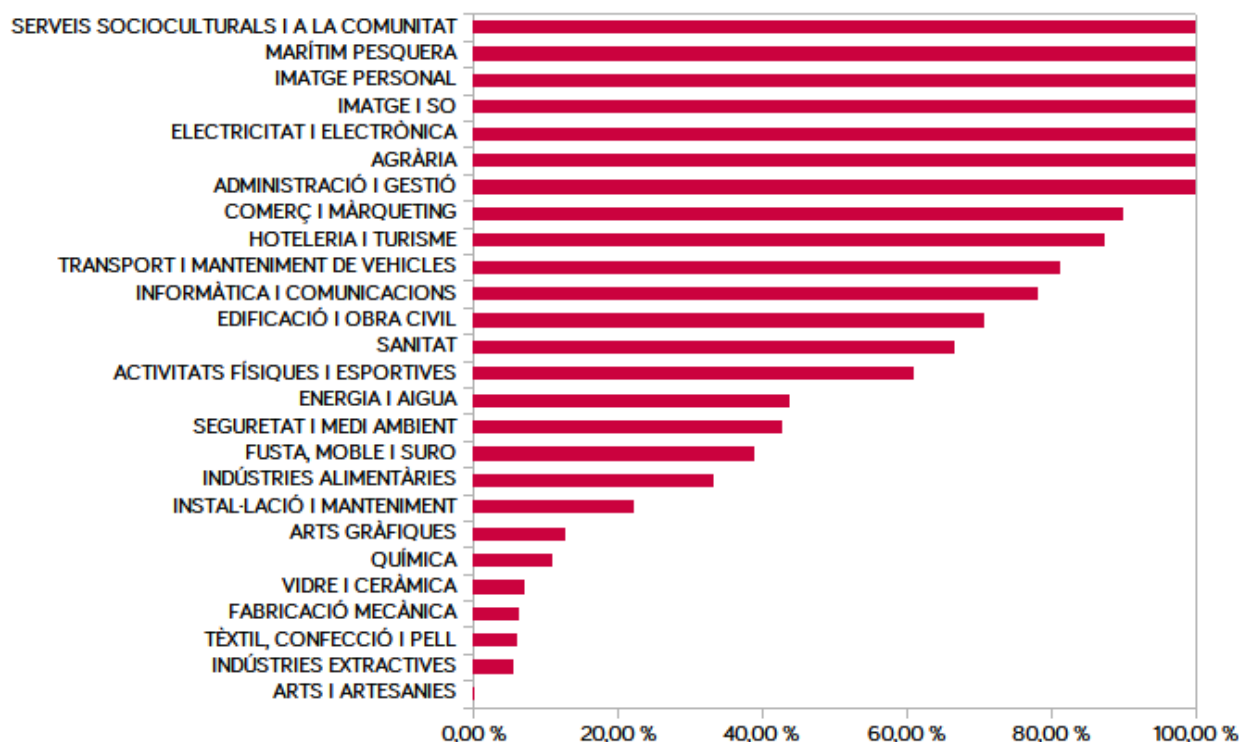
El RD 1128/2003, de 5 de setembre, pel qual es regula el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals, articula la formació professional per a l'ocupació entorn de 26 famílies professionals, i el RD 34/2008, de 18 de gener, pel qual es regulen els certificats de professionalitat, promou que la formació professional per a l'ocupació s'imparteixi a través dels mòduls formatius vinculats als certificats de professionalitat per així acreditar les qualificacions professionals amb independència de la via d'adquisició, assegurar uns elevats estàndards de qualitat, permetre la validesa de l'expedició en tot el territori nacional i facilitar processos de transferència o d'homologació amb la formació professional que prové del sistema educatiu reglat.

El SOIB desenvolupa la seva oferta formativa a través dels certificats de professionalitat amb independència que la formació estigui adreçada a treballadors desocupats, ocupats, vulnerables o a través de programes formatius en alternança amb l'ocupació.

La finalitat és promoure, des de l'exigència administrativa, la millor formació possible i això ha obligat als centres de formació propis o col·laboradors a acreditar-se com a entitats amb capacitat per impartir certificats de professionalitat i s'han incorporat en el Registre oficial de centres de formació per a l'ocupació. Per altra banda, els docents també s'han d'incorporar en el Registre de formadors de les Illes Balears (REFOIB) on es comprova fefaentment que acrediten els requisits de coneixements i experiència professional rellevant per a impartir certificats de professionalitat segons la normativa estatal de referència.

La darrera dada disponible indica que el nombre de certificats de professionalitat vigents en el Catàleg d'especialitats formatives és de 588 i a les Balears es poden impartir 331, el que vol dir que hi ha una taxa de cobertura del 56,29%. Si bé hi ha hagut petites variacions en la cobertura en els darrers anys, pràcticament s'ha mantingut estable per damunt del 56% des de l'any 2016.

Gràfic 9. Taxa de cobertura de certificats de professionalitat per famílies professionals a Balears 2023



Font: SOIB

Actualment, només hi ha una família professional que no té cap centre de formació acreditat i consegüentment, no es pot impartir a les Balears. Resta pendent acreditar centres per a impartir certificats de professionalitat d'arts i artesanies. En aquesta família professional l'alternativa per a incrementar el Catàleg d'oferta formativa a través de la formació en línia no sembla la més adient ateses les característiques pràctiques de moltes de les competències que s'han d'adquirir en el si d'aquestes famílies professionals a través de certificats de professionalitat.

Quadre 19. Evolució certificats de professionalitat i acreditacions parcials acumulables expedides 2019-2023

CERTIFICATS DE PROFESSIONALITAT	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
CERTIFICATS DE PROFESSIONALITAT EXPEDITS ANUALMENT	2.398	1.485	2.368	2.103	2.991
ACREDITACIONS PARCIALS ACUMULABLES EXPEDIDES ANUALMENT	346	251	295	195	313
TOTAL	2.744	1.736	2.663	2.298	3.304

Font: SOIB

El volum anual d'expedició de certificats de professionalitat està vinculat al calendari de les diferents convocatòries de formació que són pluriennals i no es corresponen amb anys naturals. No obstant això, l'any 2023 s'han expedit 2.991 certificats de professionalitat i 313 acreditacions parcials acumulables. L'any 2020 es donaren els valors més baixos de la sèrie històrica respecte dels certificats de professionalitat i la disminució és per les dificultats causades per la pandèmia alhora de gestionar la formació professional i l'acabament de la convocatòria biennal de desocupats.

L'any 2023 ha experimentat un augment notable en l'expedició de certificats de professionalitat i acreditacions parcials acumulables en comparació amb l'any 2022. Concretament, es van expedir 2.991 certificats de professionalitat el 2023, enfront dels 2.103 certificats del 2022, el que representa un increment del 42,2%. Pel que fa a les acreditacions parcials acumulables, es van expedir 313 el 2023, en comparació amb les 195 del 2022, amb un increment del 60,5%.

Per altra banda, cal recordar que a través de les acreditacions parcials acumulables es pot aconseguir un certificat de professionalitat sencer quan s'han aprovat tots els mòduls formatius que donen dret a acreditacions parcials acumulables.

Quadre 20. Evolució de la distribució territorial dels certificats de professionalitat expedits 2019-2023

CERTIFICATS DE PROFESSIONALITAT	ANY 2019	ANY 2020	ANY 2021	ANY 2022	ANY 2023
Mallorca	1.941	1.146	1.958	1.637	2.438
Menorca	200	159	176	243	290
Pitiüses	257	180	234	223	263
TOTALS	2.398	1.485	2.368	2.103	2.991

Font: SOIB

Com es pot veure al Quadre 20, la majoria dels certificats de professionalitat s'expedeixen a Mallorca (81,50 %), seguit de Menorca (9,70 %) i Eivissa (8,79 %). Durant el 2023, destaca l'increment del nombre de certificats expedits a Mallorca (+48,9 %) i Menorca (+19,3 %), mentre que les Pitiüses registren un increment (+17,9 %).

Quadre 21. Distribució per famílies professionals dels certificats de professionalitat expedits l'any 2022-2023

Famílies professionals	ANY 2023		ANY 2022	
	CP	%	CP	%
SERVEIS SOCIOCULTURALS I A LA COMUNITAT	615	20,56 %	324	15,41 %
ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ	377	12,60 %	294	13,98 %
HOTELERIA I TURISME	359	12,00 %	310	14,74 %
SEGURETAT I MEDI AMBIENT	339	11,33 %	239	11,36 %
TRANSPORT I MANTENIMENT DE VEHICLES	198	6,62 %	143	6,80 %
AGRÀRIA	187	6,25 %	131	6,23 %
ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA	170	5,68 %	101	4,80 %
IMATGE PERSONAL	142	4,75 %	66	3,14 %
ACTIVITATS FÍSiques I ESPORTIVES	128	4,28 %	87	4,14 %
INFORMÀTICA I COMUNICACIONS	93	3,11 %	48	2,28 %
INSTAL·LACIÓ I MANTENIMENT	92	3,08 %	94	4,47 %
SANITAT	64	2,14 %	43	2,04 %
COMERÇ I MÀRQUETING	63	2,11 %	54	2,57 %
MARÍTIMA PESQUERA	43	1,44 %	19	0,90 %
IMATGE I SO	35	1,17 %	13	0,62 %
ENERGIA I AIGUA	33	1,10 %	6	0,29 %
EDIFICACIÓ I OBRA CIVIL	28	0,94 %	31	1,47 %
FUSTA, MOBLE I SURO	8	0,27 %	14	0,67 %
INDÚSTRIES ALIMENTÀRIES	5	0,17 %	51	2,43 %
ARTS GRÀFIQUES	5	0,17 %	10	0,48 %
QUÍMICA	4	0,13 %	1	0,05 %
FABRICACIÓ MECÀNICA	3	0,10 %	14	0,67 %
TÈXTIL, CONFECCIÓ I PELL	0	0,00 %	10	0,48 %
TOTAL	2.991	100,00 %	2.103	100,00 %

Font: SOIB

Els certificats de professionalitat més freqüents obtinguts, tal com assenyala el quadre 21 estan relacionats amb hoteleria i turisme, serveis socioculturals i a la comunitat, administració i gestió, i amb seguretat i medi ambient. Es tracta de famílies professionals amb gran demanda de treballadors qualificats

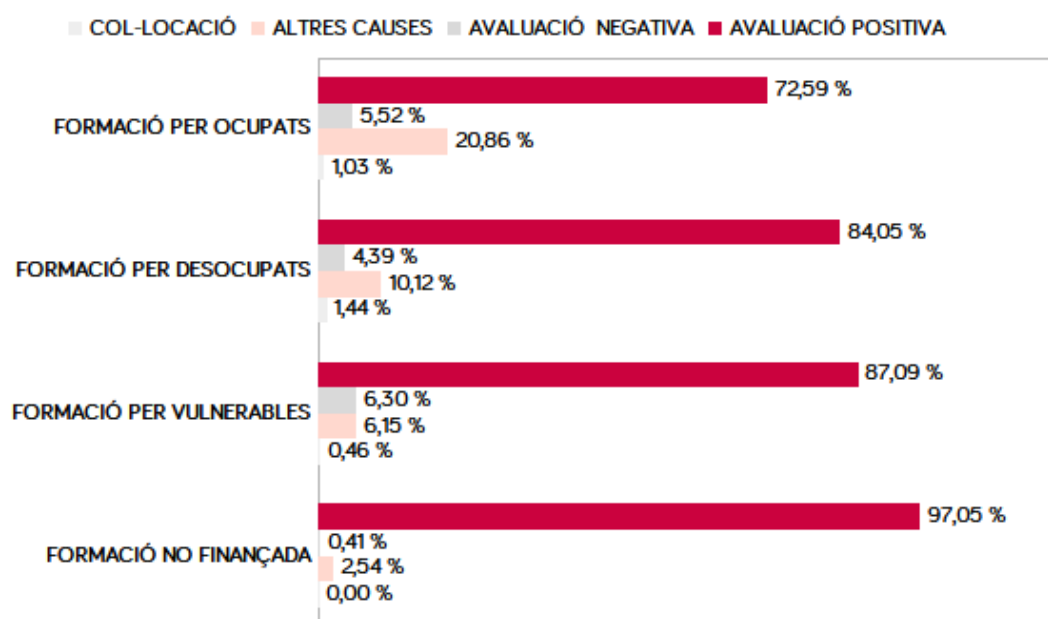
Quadre 22. Volum de participants segons la formació d'oferta que gestiona el SOIB. 2019-2023

PARTICIPANTS ACCIONS FORMATIVES	DESCRIPCIÓ	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
ACCIONS FORMATIVES PERSONES TREBALLADORES EN ATUR	Formació professional per a l'ocupació basada principalment en certificats de professionalitat i adreçada a la qualificació de persones desocupades per a què es reincorporin al mercat de treball	7.709	6.754	9.996	11.313	13.357
ACCIONS FORMATIVES COL·LECTIUS VULNERABLES	Formació professional per a l'ocupació que pot basar-se o no en certificats de professionalitat i adaptada a persones en risc d'exclusió o que formen part dels col·lectius més vulnerables envers el mercat de treball	1.028	1.370	1.156	2.053	1.301
ACCIONS FORMATIVES PERSONES TREBALLADORES OCUPADES	Formació professional per a l'ocupació adreçada a treballadors ocupats amb la finalitat d'actualitzar coneixements i mantenir-los adaptats en els requeriments del seu lloc de feina	1.727	2.319	1.096	338	2.047
FORMACIÓ NO FINANÇADA	Formació professional per a l'ocupació basada en certificats de professionalitat que està autoritzada pel SOIB i és executada per part d'entitats privades sense suport de finançament del Servei d'ocupació	610	794	1.068	736	522
TOTAL		11.074	11.237	13.316	14.440	17.227

Font: SOIB

Les dades de l'any 2023 indiquen que el nombre de participants a les distintes modalitats de la formació d'oferta que gestiona el SOIB va arribar a 17.227 persones, la qual cosa suposa un increment interanual (+19,3 %). La distribució de l'alumnat en els diferents tipus de formació respon a la programació que s'ha fet. En aquest sentit, destaca especialment l'increment del nombre de participants en les accions formatives per a persones en situació d'atur (+18,1 %), el que vol dir que s'han programat més accions formatives d'aquestes modalitats i hi ha hagut alumnat participant. També és destacable l'increment en les accions formatives per a persones treballadores ocupades, que han augmentat un 505,6%, passant de 338 participants el 2022 a 2.047 el 2023, reflectint una major atenció a la necessitat d'actualitzar i adaptar els coneixements dels treballadors ocupats. En sentit contrari, és significativa la reducció del nombre de participants en formació per a col·lectius vulnerables (-36,6 %) i en formació no finançada (-29 %), relacionada amb la reducció del nombre d'accions formatives d'aquest tipus.

Gràfic 10. Resultats dels participants de la formació per a l'ocupació de l'any 2023



Font: SOIB

La majoria dels participants de la formació per a l'ocupació de l'any 2023 ha aconseguit una avaluació positiva conduent a l'obtenció d'un certificat de professionalitat o una acreditació modular parcial. Cal destacar que la formació adreçada a col·lectius vulnerables ha tingut el percentatge més gran d'èxit (87,09%)³, seguida de la formació per persones desocupades (84,05%) i la formació per persones ocupades (72,59%).

³Aquest percentatge fa referència a la formació per a l'ocupació finançada per al SOIB.

5.3. Accions formatives per a treballadors preferentment desocupats

La Llei 30/2015, de 9 de setembre, per la qual es regula el Sistema de Formació Professional per a l'Ocupació en l'àmbit laboral, estableix que l'oferta formativa per a treballadors desocupats va dirigida a cobrir les necessitats formatives detectades en els itineraris personalitzats d'inserció i en les ofertes d'ocupació. Amb caràcter general s'atorga prioritat als aturats amb baix nivell de qualificació i s'inclouen preferentment accions dirigides a l'obtenció de certificats de professionalitat.

Quadre 23. Participants d'accions formatives adreçades a treballadors desocupats, per famílies professionals i sexe any 2023

INICIATIVA DE FORMACIÓ	FAMÍLIA PROFESSIONAL	DONA	HOME	TOTAL
ACCIONS FORMATIVES DESOCUPATS	ACTIVITATS FÍSiques I ESPORTIVES	103	184	287
	ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ	1.913	387	2.300
	AGRÀRIA	150	252	402
	ARTS GRÀFIQUES	9	4	13
	COMERÇ I MÀRQUETING	282	276	558
	EDIFICACIÓ I OBRA CIVIL	13	270	283
	ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA	46	588	634
	ENERGIA I AIGUA	8	211	219
	FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA	88	26	114
	HOTELERIA I TURISME	1.242	719	1.961
	IMATGE PERSONAL	719	124	843
	IMATGE I SO	76	81	157
	INDÚSTRIES ALIMENTÀRIES	67	116	183
	INFORMÀTICA I COMUNICACIONS	545	692	1.237
	INSTAL·LACIÓ I MANTENIMENT	7	97	104
	MARÍTIM PESQUERA	96	214	310
	SANITAT	81	51	132
	SEGURETAT I MEDI AMBIENT	179	372	551
	SERVEIS SOCIOCULTURALS I A LA COMUNITAT	2.110	710	2.820
	TRANSPORT I MANTENIMENT DE VEHICLES	14	235	249
TOTAL		7.748	5.609	13.357

Font: SOIB

Les dades de participants en accions formatives per a treballadors desocupats de l'any 2023 segons el quadre 23 indiquen que es manté la tendència de major participació de les dones (58%) en la formació per a desocupats enfront dels homes (42%).

Respecte de les famílies professionals de les quals es deriven les accions formatives, destaquen administració i gestió (17,22%), serveis socioculturals i a la comunitat (21,11%), i hoteleria i turisme (14,68%). El nombre de dones participants en accions formatives com imatge personal, administració i gestió o serveis socioculturals i a la comunitat, és clarament superior al d'homes.

En sentit contrari, el nombre d'homes formats a famílies professionals masculinitzades com la d'energia i aigua, instal·lació i manteniment, electricitat i electrònica o transport i manteniment de vehicles, és absolutament superior al de dones. Són especialitats formatives de famílies professionals molt demandades en l'àmbit del mercat laboral i hi ha una bona distribució territorial de centres de formació acreditats, alhora que moltes són accessibles per a persones amb nivells de qualificació baixos.

5.4. Formació per a col·lectius vulnerables

Els programes específics de formació per a col·lectius vulnerables gaudeixen de major flexibilitat en la impartició per adequar-se a la situació específica dels participants, tot i que també estan basats en certificats de professionalitat. La finalitat és incorporar en dinàmiques de formació a les persones amb majors dèficits i dificultats per a la inserció. Sovint la formació per a col·lectius vulnerables s'imparteix en paral·lel i en les mateixes instal·lacions que la formació per a desocupats o ocupats, la qual cosa facilita la normalització del procés de formació per als participants.

Quadre 24. Participants en accions formatives per a persones que pertanyen a col·lectius vulnerables, per famílies professionals i sexe. 2023

INCIATIVA DE FORMACIÓ	FAMÍLIA PROFESSIONAL	DONA	HOME	TOTAL
ACCIONS FORMATIVES COL·LECTIUS VULNERABLES	ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ	98	43	141
	AGRÀRIA	4	54	58
	COMERÇ I MÀRQUETING	23	55	78
	ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA	19	133	152
	FABRICACIÓ MECÀNICA	3	81	84
	FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA	33	11	44
	HOSTALERIA I TURISME	96	31	127
	IMATGE PERSONAL	94	17	111
	INFORMÀTICA I COMUNICACIONS	1	4	5
	INSTAL·LACIÓ I MANTENIMENT	4	54	58
	SERVEIS SOCIOCULTURALS I A LA COMUNITAT	173	60	233
	TRANSPORT I MANTENIMENT DE VEHICLES	3	199	202
	TOTAL		551	742

Font: SOIB

Les dades de l'any 2023 mostren una tendència de major nombre d'homes en les accions formatives per a persones vulnerables (57,4%) en comparació amb les dones (42,6%) beneficiàries. Les famílies professionals amb més participants són serveis socioculturals i a la comunitat (18,0%), transport i manteniment de vehicles (15,6%), i electricitat i electrònica (11,8%). La distribució de l'alumnat per sexe revela una notable descompensació en diverses famílies professionals. Famílies clarament masculinitzades inclouen fabricació mecànica (96,4% homes), electricitat i electrònica (87,5%), transport i manteniment de vehicles (98,5% homes), instal·lació i manteniment (93,1% homes), i agrària (93,1% homes), mentre que famílies absolutament feminitzades inclouen imatge personal (84,7% dones), administració i gestió (69,5% dones) i serveis socioculturals i a la comunitat (74,2% dones).

5.5. Programes de formació per a treballadors ocupats

Els programes de formació per ocupats de l'any 2023 han mostrat un increment notable en comparació amb l'any anterior. Durant aquest període, es va facilitar la formació de 2.047 persones treballadores, destacant una varietat de famílies professionals, entre les quals sobresurten especialment les famílies d'administració i gestió (32%) i serveis socioculturals i a la comunitat (26%).

Quadre 25. Participants en accions formatives per treballadors a ocupats, per famílies professionals i sexe, any 2023

INICIATIVA DE FORMACIÓ	FAMÍLIA PROFESSIONAL	DONA	HOME	TOTAL
ACCIONS FORMATIVES TREBALLADORS OCUPATS	ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ	514	141	655
	AGRÀRIA	17	7	24
	ARTS GRÀFIQUES	14	13	27
	COMERÇ I MÀRQUETING	76	33	109
	EDIFICACIÓ I OBRA CIVIL	7	118	125
	HOSTALERIA I TURISME	99	48	147
	IMATGE I SO	21	33	54
	INFORMÀTICA I COMUNICACIONS	54	67	121
	SANITAT	98	8	106
	SEGURETAT I MEDI AMBIENT	51	34	85
	SERVEIS SOCIOCULTURALS A LA COMUNITAT	354	178	532
	TRANSPORT I MANTENIMENT DE VEHICLES	3	59	62
TOTAL		1.308	739	2.047

Font: SOIB

Les dades de participants en accions formatives per a treballadors ocupats de l'any 2023 segons el quadre 25 indiquen que la majoria dels participants són dones (63,90%), en comparació amb els homes (36,10%). Les famílies professionals amb el major nombre de participants han estat administració i gestió (32,0%) i serveis socioculturals i a la comunitat (25,9%). Així mateix, es nota una major participació femenina en les accions formatives relacionades amb administració i gestió, agrària, i sanitat. En contrast, els

homes han predominat en les famílies professionals d'edificació i obra civil, i transport i manteniment de vehicles.

5.6. La formació no finançada

Aquest tipus de formació permet als participants adquirir competències professionals reconegudes a través de certificats de professionalitat, tot i no rebre finançament directe del SOIB. La diversitat de famílies professionals abasta àrees essencials del mercat laboral balear, contribuint a la qualificació de la força laboral de les Illes.

Quadre 26. Participants en accions formatives no finançades, per famílies professionals i sexe, 2023

INICIATIVA DE FORMACIÓ	FAMÍLIA PROFESSIONAL	DONA	HOME	TOTAL
ACCIONS FORMATIVES NO FINANÇADES	COMERÇ I MÀRQUETING	3	23	26
	ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA	6	35	41
	ENERGIA I AIGUA	1	12	13
	HOSTALERIA I TURISME	48	27	75
	IMATGE PERSONAL	349	78	427
	SEGURETAT I MEDI AMBIENT	110	265	375
	SERVEIS SOCIOCULTURALS A LA COMUNITAT	4	15	19
	TRANSPORT I MANTENIMENT DE VEHICLES	1	7	8
TOTAL		522	462	984

Font:SOIB

Les dades de participants en accions formatives no finançades de l'any 2023 mostren que la majoria dels participants són dones (53,05%), en comparació amb els homes (46,95%). Les famílies professionals amb el major nombre de participants han estat imatge personal (43,39%) i seguretat i medi ambient (38,11%). Aquesta distribució subratlla la predominança de dones en la formació d'imatge personal, mentre que els homes són majoritaris en les àrees de seguretat i medi ambient, i electricitat i electrònica.

5.7. Formació en competències transversals: idiomes i TIC

Des de l'any 2016, el SOIB ha posat especial interès a oferir formació en competències transversals com els idiomes i les tecnologies de la informació i comunicació. Per això es va treure una convocatòria específica per a finançar especialitats formatives adreçades a treballadors desocupats d'anglès i d'altres idiomes i de noves tecnologies. Des de l'any 2017, aquesta oferta formativa en idiomes i informàtica ha quedat subsumida en altres convocatòries de formació, però es manté el compromís d'oferta atesa la rellevància per a la inserció de qualitat en el mercat de treball.

Així, l'any 2023 s'han dut a terme 61 cursos d'idiomes per a participants desocupats que han permès la formació de 880 persones, tot i que només el 52,61% ha aconseguit una avaluació positiva. Durant l'any 2023 es van oferir cursos de diferents nivells d'anglès (43 cursos), d'alemany (19 cursos) i de francès (2 cursos), amb una majoria d'alumnat femení (69,2%).

Els idiomes no formen part de les especialitats conduents a certificats de professionalitat, però es basen en el Marc comú europeu de referència per a les llengües (MERC), com és el cas de l'anglès. Enguany hi ha hagut una major oferta i participació en la formació de nivells més baixos (A1 i A2) en comparació amb els nivells intermedis i superiors (B1, B2 i C1). També s'han impartit cursos d'idiomes de caràcter pràctic com Atenció al públic, a més dels cursos d'idiomes generals.

Quadre 27. Cursos d'idiomes i participants desocupats que finalitzen en el 2022-2023

IDIOMA	ACCIÓ FORMATIVA	ANY 2022					ANY 2023				
		Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA	Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA
ANGLÈS	A1	9	133	47	86	60,2%	13	195	59	136	61,03 %
	A2	12	167	52	115	68,9%	13	172	51	121	66,86 %
	B1	13	185	61	124	59,5%	9	125	37	88	43,20 %
	B2	9	127	48	79	45,7%	3	45	16	29	46,67 %
	C1	1	14	6	8	28,6%	2	30	12	18	30,00 %
ALEMANY	A1	4	54	14	40	59,3%	14	214	78	136	47,66 %
	A2	5	71	26	45	52,1%	3	44	9	35	38,64 %
	B1	2	34	15	19	50,0%	2	28	5	23	25,00 %
FRANCÈS	A1						1	12	3	9	58,33 %
	A2						1	15	1	14	80,00 %
TOTALS		55	785	269	516	57,71 %	61	880	271	609	52,61 %

Font: SOIB

Finalment, respecte als cursos dirigits a treballadors ocupats, cal posar de manifest que durant l'any 2023 s'han realitzat diverses accions formatives en diferents idiomes. En total, s'han impartit 24 cursos d'idiomes, amb una participació de 352 persones. La proporció de persones amb avaluació positiva ha estat del 53,4%. Els cursos d'anglès han estat els més nombrosos, amb nivells A1, A2, B1, i també un curs especialitzat en Restauració. Així mateix, s'han realitzat cursos d'alemany en nivells A1 i A2, i un curs d'italià centrat en l'atenció al públic.

Quadre 28. Cursos d'idiomes i participants que finalitzen accions formatives per a ocupats en el període 2023

IDIOMA	ANY 2023					
	ACCIÓ FORMATIVA	Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA
ANGLÈS	A1	5	81	23	58	70,4 %
ANGLÈS	A2	7	102	29	73	57,8 %
ANGLÈS	B1	3	45	12	33	44,4 %
ANGLÈS	Restauració	1	10	4	6	60,0 %
ALEMANY	A1	4	62	24	38	32,3 %
ALEMANY	A2	3	40	13	27	37,5 %
ITALIÀ	Atenció al públic	1	12	5	7	91,7 %
TOTALS		24	352	110	242	53,4 %

Font: SOIB

Quadre 29. Cursos d'informàtica i participants que finalitzen en els anys 2023-2022

INFORMÀTICA	ANY 2023					ANY 2022				
	Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA	Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA
Alfabetització informàtica: Informàtica i internet	5	58	14	44	93%					
CMS i E-Commerce	1	9	5	4	89%					
Competències digitals avançades	22	208	53	155	73%	2	22	9	13	77%
Competències digitals	28	308	92	216	66%	3	41	9	32	73%

INFORMÀTICA	ANY 2023					ANY 2022				
	Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA	Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA
bàsiques										
Competències digitals bàsiques per a l'ocupació		0				1	6	4	2	100%
Confecció i publicació pàgines web	25	204	134	70	75%	23	202	132	70	78%
Desenvolupament d'aplicacions amb tecnologies web	4	32	23	9	78%	10	83	69	14	92%
Desenvolupament web per a comerç electrònic	1	11	3	8	46%					
Eines web 2.0		0				2	22	1	21	86%
Eines web 2.0 aplicades a la gestió i comercialització d'empreses		0				2	24	9	15	42%
Excel Avançat	3	33	11	22	79%					
Iniciació a la informàtica i en competències digitals bàsiques	1	11		11	91%					
Muntatge i reparació de sistemes microinformàtics	4	39	33	6	85%	3	46	39	7	96%
Negocis en línia i comerç electrònic	1	14	2	12	86%					
Office: Word, Excel, Access i Power Point	1	15	2	13	73%	1	16	4	12	69%
Ofimàtica	4	59	16	43	81%					
Ofimàtica al núvol: Google Drive	1	15	3	12	93%					
Operació de sistemes informàtics	8	74	62	12	81%	1	12	9	3	92%
Operacions auxiliars i manteniment sistemes microinformàtics	16	108	99	9	82%	20	191	145	46	69%

INFORMÀTICA	ANY 2023					ANY 2022				
	Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA	Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA
Operacions de gravació i tractament de dades i documents	23	283	57	226	91%	26	305	46	259	89%
Posicionament web per a l'emprenedoria	1	12	6	6	75%					
Programació amb llenguatges estructurats d'aplicacions de gestió	1	5	3	2	80%	1	11	9	2	82%
Programació amb llenguatges orientats a objectes i bases de dades relacionals	3	24	23	1	63%	3	38	27	11	68%
Programació de sistemes informàtics	2	19	16	3	90%					
Seguretat informàtica	10	69	53	16	88%					
Sistemes microinformàtics	8	92	81	11	77%	6	60	53	7	77%
Word. Nivell Avançat	1	12	2	10	92%					
	168	1644	777	867	80,2%	104	1079	565	514	80,2%

Font: SOIB

Els cursos d'informàtica i tecnologies de la comunicació també són molt demandats pel mercat laboral, però la dificultat més gran és l'alta especialització que requereixen les empreses, les dificultats de trobar centres acreditats per a la seva impartició i, en darrer lloc, el fet que sovint els demandants d'ocupació no reuneixen les competències i nivells de qualificació prèviament requerits per a l'accés i participació en el curs.

Malgrat les dificultats de planificació de la formació relacionada amb les noves tecnologies, l'any 2023 hi ha hagut una gran oferta de formació en aquest àmbit, i el SOIB ha finançat i executat 168 accions formatives per a desocupats relacionats amb la confecció i publicació de webs, manteniment de sistemes microinformàtics, o operacions de gravació i tractament de dades i documents, i han realitzat la formació 1.644 participants, amb un 80,2% que han acabat el curs amb avaluació positiva.

Quadre 30. Cursos d'informàtica i participants que finalitzen accions formatives per a ocupats any 2022-2023

INFORMÀTICA	ANY 2023					ANY 2022				
	Núm. CURS OS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA	Núm. CURS OS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA
CMS i E-Commerce	1	11	10	1	45,5%					
Competències digitals avançades	2	25	3	22	72,0%					
Competències Digitals Bàsiques		0				2	24	7	17	92%
Confecció i publicació pàgines web	3	32	20	12	96,9%					
Desenvolupament web per a comerç electrònic	1	11	10	1	45,5%					
Excel Avançat	4	56	18	38	60,7%					
Iniciació a la creació de pàgines web	1	11	6	5	81,8%					
Office: Word, Excel, Acces i Power Point	3	41	7	34	58,5%	1	16	1	15	75%
Ofimàtica: Aplicacions informàtiques de gestió	2	24	8	16	91,7%					
Operacions de gravació i tractament de dades i documents	4	51	13	38	88,2%					
Posicionament web per a l'emprenedoria	1	14	7	7	57,1%					
Programació de sistemes informàtics	1	8	7	1	50,0%					
Servidors web	1	10	7	3	60,0%					
Word. Nivell Avançat	2	34	9	25	52,9%					
TOTALS	26	328	125	203	70 %	0	0	0	0	85 %

Font: SOIB

Adicionalment, l'any 2023 es varen programar 26 accions formatives per a treballadors ocupats amb 328 participants i una avaluació positiva del 70%.

5.8. Formació dual

Des de l'any 2015 el SOIB desenvolupa programes de formació dual amb el tercer sector i també amb empreses privades. El que es va considerar un projecte pilot ja està plenament consolidat en l'oferta de programes i serveis del SOIB i ofereix la possibilitat de millorar l'ocupabilitat, la qualificació i la inserció professional de les persones participants a través de contractes de formació i aprenentatge en un règim d'alternança d'activitat laboral retribuïda.

La formació dual és una alternativa real de capacitació i preparació cap a l'ocupació dels joves menors de 30 anys amb especials dificultats d'inserció laboral, així com de les persones amb discapacitat o en risc d'exclusió social sempre que compleixin els requisits administratius de contractació i participació.

Quadre 31. Evolució dels participants de programes de formació dual amb empreses

PARTICIPANTS PROGRAMES DE FORMACIÓ DUAL SEGONS ANY DE CONVOCATÒRIA	Any 2019	Any 2020	Any 2021*	Any 2022	Any 2023
PARTICIPANTS PROGRAMES DE FORMACIÓ DUAL	328	581	293	384	414

* S'ha rectificat la dada de l'any i 2021 perquè s'havia detectat una errada

Font: SOIB

El nombre de participants de programes de formació dual del SOIB de l'any 2023 ha estat de 414. Els darrers anys s'ha avançat molt en aquesta política activa d'ocupació i sense cap dubte serà una de les vies d'aprenentatge amb major progressió per la interrelació amb el món del Sistema Educatiu reglat i pel major coneixement que la societat té sobre els avantatges de la dual com a porta d'entrada al món laboral per als joves.

Quadre 32. Històric de convocatòries, projectes i participants de la Formació Dual del SOIB. 2019-2023

ANUALITAT	CONVOCATÒRIA	DEFINICIÓ	ALUMNES TREBALLADORS
Any 2019	DUAL VULNERABLES	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral adreçada a col·lectius en risc d'exclusió social i /o persones discapacitades	88
	DUAL SECTORS ESTRATÈGICS	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral en activitats econòmiques estratègiques; nàutica, hoteleria, TIC, moble, calçat i comerç a través de	240

ANUALITAT	CONVOCATÒRIA	DEFINICIÓ	ALUMNES TREBALLADORS
		centres de formació propis de caràcter públic i centres col·laboradors de naturalesa privada.	
Any 2020	DUAL VULNERABLES	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral adreçada a col·lectius en risc d'exclusió social i /o persones discapacitades	398
	DUAL SECTORS ESTRATÈGICS	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral en activitats econòmiques estratègiques; nàutica, hoteleria, TIC, moble, calçat i comerç a través de centres de formació propis de caràcter públic i centres col·laboradors de naturalesa privada.	183
Any 2021	DUAL VULNERABLES	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral adreçada a col·lectius en risc d'exclusió social i /o persones discapacitades	58
	DUAL SECTORS ESTRATÈGICS	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral en activitats econòmiques estratègiques; nàutica, hoteleria, TIC, moble, calçat i comerç a través de centres de formació propis de caràcter públic i centres col·laboradors de naturalesa privada.	235
Any 2022	DUAL VULNERABLES	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral adreçada a col·lectius en risc d'exclusió social i /o persones discapacitades	97
	DUAL SECTORS ESTRATÈGICS	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral en activitats econòmiques estratègiques; nàutica, hoteleria, TIC, moble, calçat i comerç a través de centres de formació propis de caràcter públic i centres col·laboradors de naturalesa privada.	287
Any 2023	DUAL VULNERABLES	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral adreçada a col·lectius en risc d'exclusió social i /o persones discapacitades	111
	DUAL SECTORS ESTRATÈGICS	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral en activitats econòmiques estratègiques; nàutica, hoteleria, TIC, moble, calçat i comerç a través de centres de formació propis de caràcter públic i centres col·laboradors de naturalesa privada.	303
TOTALS			2.000

Font: SOIB

La formació dual s'ha consolidat a través de la renovació de les convocatòries de subvencions adreçades a col·lectius vulnerables i especialment per la implantació de formació dual en els sectors econòmics estratègics de l'economia balear com són la nàutica, hoteleria, TIC, calçat, moble, bijuteria i comerç en què es dona resposta a algunes de les necessitats del teixit productiu de les Illes Balears.

En total, entre les dues modalitats de formació dual, s'ha vist una evolució en els participants, amb un augment notable el 2023 en comparació als anys anteriors. Això demostra l'eficàcia de les convocatòries de subvencions i la importància de la formació dual en sectors estratègics per satisfer les necessitats del teixit productiu de les Illes Balears.

5.9. La formació vinculada en els contractes de formació en alternança

El contracte per a la formació en alternança té per objecte la qualificació professional dels treballadors, en un règim d'alternança d'activitat laboral retribuïda en una empresa, amb activitat formativa rebuda en el marc del sistema de formació professional per a l'ocupació o del sistema educatiu.

Quadre 33. Evolució de les autoritzacions dels contractes de formació en alternança

CONTRACTE DE FORMACIÓ I APRENTATGE	Definició	2019	2020	2021	2022	2023
AUTORITZACIONS	El SOIB autoritza la formació associada al contracte de formació en alternança presentat per l'empresa	884	1.090	749	900	980

Font: SOIB

(*) S'ha revisat la sèrie històrica

El SOIB és l'òrgan encarregat d'autoritzar la formació associada en els contractes de formació i aprenentatge acordats directament entre empreses i joves a les Illes Balears. Les dades indiquen una certa estabilitat del nombre de contractes de formació i aprenentatge autoritzats pels SOIB en els darrers. La figura contractual de formació i aprenentatge és cada vegada més coneguda i emprada per les empreses com a instrument jurídic de concertació de la relació laboral amb joves.

5.10. Els Programes Mixts de Formació i Ocupació

Els Programes Mixts d'Ocupació i Formació són l'evolució natural dels programes d'Escoles Taller, Tallers d'Ocupació i Cases d'Ofici (ETCOTO) que varen començar l'any

1985. Els programes mixts d'ocupació i formació són programes de formació dual, en la modalitat de formació en alternança, en els quals es combina la formació teòrica i l'experiència pràctica al llarg del programa, en el marc del contracte de formació en alternança. L'objectiu dels programes és millorar les aptituds i les competències professionals de les persones que hi participen, alhora que es duen a terme projectes d'interès general i social per part d'administracions, organismes autònoms, fundacions o associacions sense ànim de lucre.

Totes les persones beneficiàries dels Programes Mixts d'Ocupació i Formació tenen un itinerari personalitzat en què es vertebrava el temps de treball efectiu, així com la formació vinculada a certificats de professionalitat, l'adquisició de carnets professionals, la formació complementària d'orientació, assessorament, informació professional, formació empresarial, prevenció de riscos laborals o qualsevol altra acció qualificadora existent en el catàleg d'especialitats formatives.

Hi ha dues línies diferenciades a les convocatòries: una per a joves desocupats majors de 16 anys i menors de 30, majorment finançada amb els fons de Garantia Juvenil i una altra per a desocupats de 30 anys o més.

Quadre 34 Evolució Programes Mixtos SOIB. 2019-2023

FORMACIÓ MIXTA	Definició	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
Programes mixts de formació i ocupació per a beneficiaris de garantia juvenil i majors de 30 anys	Demandants que han fet programes de qualificació i ocupació en el marc de contractes de formació i aprenentatge amb administracions locals	487	490	426	472	544

Font: SOIB

El volum acumulat de participants en els Programes Mixts dels darrers anys arriba a 2.419. El nombre d'alumnes ha anat augmentant any rere any, i s'ha arribat a 544 alumnes l'any 2023.

5.11. Formació amb compromís de contractació

Des de l'any 2018 el SOIB va implementar un programa de formació amb compromís de contractació, complementari a l'oferta formativa. S'ofereix a les empreses la possibilitat de formar demandants de feina en les ocupacions en què tenen necessitats manifestes de personal sempre que es comprometin posteriorment a contractar un percentatge significatiu dels participants aptes de la formació.

Durant l'any 2023, hi ha hagut un total de 22 alumnes que han seguit la formació i després han estat contractats a empreses. La distribució d'aquests participants és la següent: el 59,09% a Mallorca, el 40,91% a Eivissa, mentre que a Menorca i Formentera no hi ha hagut participants. Pel que fa al sexe, el 63,64% dels participants eren dones i el 36,36% eren homes. En termes d'edat, el 54,55% eren menors de 30 anys i el 45,45% tenien més de 30 anys.

5.12. El programa de Beques

El Programa de Beques es va concebre com un programa d'incentius econòmic adreçat a joves entre 18 i 29 anys que per diferents motius no varen acabar l'ESO, que eren demandants d'ocupació i estaven inscrits en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil. És un programa pioner a l'Estat dissenyat perquè els joves sense estudis bàsics retornin al sistema educatiu reglat i aprovin les diferents assignatures pendents fins a aconseguir el títol d'ESO; l'import de la beca és de 568 euros per àmbit de coneixement cursat amb aprofitament en qualsevol dels dos cursos quadrimestrals fins a un màxim de tres àmbits per quadrimestre.

En els darrers anys s'ha facilitat la possibilitat de gaudir d'una beca d'èxit quan es tracta de formació professional i s'ha promogut un nou programa de beques per a persones majors de 30 anys en línia amb les actuacions de retorn a la qualificació que estaven previstes en el Pla Integral de Formació Professional 2018-2021 elaborat entre la Conselleria d'Educació i Universitat, la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria i el SOIB.

Paral·lelament, s'ha posat en marxa un programa de beques formatives per a alumnes de formació professional per a l'ocupació, amb línies específiques per a persones menors de 30 anys, per a majors de 30 anys i per a dones víctimes de violència masclista, així com un programa d'ajuts per facilitar l'assistència a la formació, com els ajuts per transport públic, la manutenció i allotjament si escau, o la conciliació.

Quadre 35. Beques concedides any 2023

	TRANSPORT CONCILIACIÓ, DISCAPACITAT...	Menors de 30	Majors de 30	VVVG	TOTAL
Beques de ESPA i FP		68	78		146
Beques de formació per l'ocupació	7.597	1.020	1.535	37	10.189
TOTAL	7.597	1.088	1.613	37	10.335
<i>Font : SOIB</i>					

La mesura d'especial rellevància en un dels territoris de la Unió Europea amb major taxa d'abandonament primerenc del sistema educatiu i la bona acceptació per part de la comunitat educativa ha impulsat el desplegament del Programa de Beques cap a altres col·lectius com les víctimes de violència masclista.

L'any 2023 s'han atorgat 10.335 beques, el que suposa un increment significatiu respecte de les concedides l'any anterior.

5.13. L'avaluació de les competències clau

El RD 34/2008, de 18 de gener, pel qual es regulen els certificats de professionalitat, estableix els requisits d'accés a la formació vinculada en els certificats de professionalitat i determina que correspon a l'administració laboral comprovar que els alumnes tenen els requisits formatius i professionals mínims i necessaris per cursar amb aprofitament la formació.

Quan els alumnes no tenen els nivells de qualificacions requerits per a l'accés a la formació de certificat de professionalitat s'han de dur a terme proves de competència matemàtica, de comunicació en llengua castellana, catalana i estrangera si així ho requereix l'especialitat formativa perquè es pugui cursar.

El SOIB és l'administració responsable de verificar que els participants dels cursos tenen els nivells de qualificació necessaris per al correcte seguiment dels cursos oferts en el marc del subsistema de formació professional per a l'ocupació.

Quadre 36. Evolució de les avaluacions de competències clau amb resultat positiu a través de CEPA. 2019-2023

CEPAS	Avaluació de Competències clau	NIVELL 2	NIVELL 3
Definició:	Les competències clau són aquell conjunt bàsic d'habilitats, actituds i comportaments necessaris per desenvolupar una ocupació de manera adequada i/o per seguir la formació per a l'ocupació amb garanties d'aprofitament.		
Any 2019	Català	88	33
	Castellà	117	39
	Matemàtiques	82	24
	Anglès	48	17
Any 2020	Català	80	20
	Castellà	115	25
	Matemàtiques	81	20
	Anglès	44	18

Any 2021	Català	55	12
	Castellà	76	9
	Matemàtiques	32	6
	Anglès	40	5
Any 2022	Català	70	19
	Castellà	94	30
	Matemàtiques	61	15
	Anglès	33	18
Any 2023	Català	62	18
	Castellà	80	17
	Matemàtiques	55	10
	Anglès	39	10

Font: SOIB

El nivell 2 de qualificació implica la competència per fer un conjunt d'activitats professionals ben determinades amb la capacitat d'utilitzar els instruments i les tècniques pròpies que concerneixen treballs d'execució de caràcter autònom dins els límits operatius de les tècniques esmentades. També cal tenir coneixements dels fonaments tècnics i científics de l'activitat i capacitats de comprensió i aplicació pràctica del procés. Els certificats de professionalitat associats al nivell de qualificació 2 requereixen que el participant tingui, com a mínim, el títol de graduat en ESO o, s'haurà d'avaluar les competències clau del beneficiari per determinar si podrà seguir adequadament el curs de formació. L'any 2023 es van lliurar 236 certificats de competències clau de nivell 2.

Els certificats de professionalitat associats a nivell de qualificació 3 demanen com a requisit d'accés el títol de batxiller, una formació professional de grau mitjà o l'aptitud en la prova d'accés a la universitat per a majors de 25 anys. Així, el nivell 3 de qualificació implica més complexitat, ja que presuposa tenir la competència en un conjunt d'activitats professionals que requereixen el domini de diverses tècniques, pot ser executat de manera autònoma, comporta responsabilitat de coordinació i supervisió de treball tècnic i especialitzat. A més, exigeix la comprensió dels fonaments tècnics i científics de les activitats i l'avaluació dels factors del procés, així com de les seves repercussions econòmiques. L'any 2023 es van donar 55 resultats d'apte de competències clau de nivell 3 a través dels CEPA.

En conjunt, l'any 2023 s'ha registrat una disminució del nombre d'avaluacions positives de les competències clau en comparació amb l'any anterior. Per al nivell 2, hi va haver

236 avaluacions positives el 2023 en comparació amb les 258 del 2022, la qual cosa representa una disminució del 8,5%. Per al nivell 3, hi va haver 55 avaluacions positives el 2023 en comparació amb les 82 del 2022, una disminució del 32,9%.

5.14. L'acreditació de l'experiència laboral

L'Institut de les Qualificacions Professionals de les Illes Balears (IQPIB) és l'òrgan responsable d'assessorar, avaluar i acreditar les competències professionals de les persones treballadores adquirides a través de la pràctica professional i sense tenir titulació.

L'IQPIB convoca periòdicament procediments d'acreditació de competències professionals atenent a les necessitats del mercat laboral. El procediment inclou l'assessorament especialitzat per part de professionals del sector degudament habilitats per l'administració que analitzen les competències professionals dels sol·licitants. Posteriorment, s'avaluen les competències a través de les proves fefaents que presenten els sol·licitants com són els contractes laborals, certificats de serveis prestats, cartes de recomanacions, diplomes formatius, i en cas que no hagin quedat prou justificades es fan demostracions pràctiques en situació similar al lloc de treball.

Si l'avaluació és positiva, s'obté una acreditació de competència professional basada en certificat de professionalitat de caràcter homologable en el sistema educatiu i que facilita l'obtenció d'un títol educatiu oficial sempre que es cursi amb aprofitament la formació complementària.

Quadre 37. Evolució de l'acreditació de l'experiència laboral 2019-2023

ACREDITACIÓ EXPERIÈNCIA LABORAL	Definició	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
Persones	N. de persones que passen per un procés reconeixement de les competències professionals adquirides per experiència laboral o de vies no formals de formació	419	336	1.092	1.695	2.188
Unitats de competència	Conjunt mínim d'habilitats, coneixements i actituds susceptible de reconeixement i acreditació	1.636	1.414	4.109	7.530	7.645

Font: Institut de Qualificacions professionals de les Illes Balears. IOPIB

El Quadre 37 mostra una evolució creixent, llevat de l'any 2020 a causa de la crisi de la COVID-19. L'any 2021 experimenta el major increment interanual de tota la sèrie, si bé l'any 2023 també s'han tornat a incrementar tant el nombre de persones acreditades (+29,09%), com les unitats de competència (+1,53%).

6. MESURES DIRECTES DE FOMENT I CREACIÓ D'OCUPACIÓ

El foment de la contractació és una política activa d'ocupació que retorna les persones aturades amb majors dificultats d'inserció al mercat laboral, millora l'ocupabilitat dels participants i facilita que cotitzin en el Règim General de la Seguretat Social. La participació de manera inclusiva en el mercat laboral a través de programes temporals de creació d'ocupació té múltiples avantatges per als beneficiaris, tant des de la perspectiva de les habilitats laborals com de la recuperació de l'autoestima a través de l'adquisició de noves experiències de feina després de llargs períodes de desocupació. Per això, resulta fonamental acompanyar el foment de la contractació amb altres accions complementàries d'orientació, formació i qualificació amb la intenció que l'efecte final sigui multiplicador i permeti al beneficiari aconseguir les fites plantejades en l'itinerari individual d'ocupació.

Des del 2015 el SOIB va posar en marxa una línia de subvencions a la contractació per part d'entitats locals dels aturats de llarga durada i/o majors de 45 anys anomenada **SOIB Visibles**. Un any després va promoure la contractació de joves amb estudis per a l'adquisició d'experiència laboral com a part del programa **SOIB Jove Qualificats**. L'any 2018 va engegar **SOIB Dona** que és un programa pioner a l'Estat per a fomentar la contractació de dones víctimes de la violència masclista. Com a resultat de la gestió de la crisi sanitària, en el 2020 es va aprovar la convocatòria SOIB Reactiva, que contenia tres línies de subvenció. Una destinada a aturats de llarga durada, persones aturades majors de 30 anys, que venia a substituir la convocatòria de SOIB Visibles, aprovada en anys anteriors. Una altra línia d'aturats de curta durada, per persones que, a conseqüència de la pandèmia, havien quedat a l'atur i una darrera línia per persones joves menors de 30 anys desocupades. El programa SOIB Reactiva es va tornar a convocar l'any 2021, i també l'any 2022, però aquest darrer any, ja centrat únicament en la població menor de 30 anys d'una banda, i en la major de 30 en situació d'atur de llarga durada. L'any 2022, s'ha convocat igualment el programa SOIB Jove Qualificats per a la contractació a joves menors de 30 anys amb estudis universitaris o d'FP de grau superior. El finançament de la Unió Europea (Next Generation EU), mitjançant el Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR), ha permès l'existència del programa SOIB qualificats-primera experiència 2021-2023 per contractar a persones joves desocupades majors de 16 i menors de 30 anys, amb titulació universitària o de formació professional de grau superior o mitjà o certificats de professionalitat de nivells 2 o 3.

Quadre 38. Evolució de les mesures de foment de l'ocupació. 2019-2023

FOMENT D'OCUPACIÓ	Definició	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
Programa SOIB Visibles i Reactiva	Persones en situació d'atur de llarga durada i/o altres col·lectius amb especials dificultats d'inserció laboral que han gaudit d'un contracte amb administracions locals o entitats sense ànim de lucre per a millorar la seva ocupabilitat a través d'obres o serveis d'interès general	532	868	1.577	280	433
Programa SOIB Joves (Qualificats i Reactiva)	Joves aturats inscrits en el Sistema Nacional de garantia Juvenil que han gaudit d'un contracte amb administracions locals, sector públic instrumental de la CAIB o entitats sense ànim de lucre per a millorar la seva ocupabilitat a través d'obres o serveis d'interès general	180	515	358	674	409
Programa SOIB Dona	Dones víctimes de la violència masclista que reben un contracte amb administracions locals, sector públic instrumental de la CAIB o entitats sense ànim de lucre per a millorar la seva ocupabilitat a través d'obres o serveis d'interès general	275	23	175	225	205
TOTAL		987	1.406	2.110	1.179	1.047

Font: SOIB

El total de participants en aquests programes ha disminuït un 11,2% en comparació amb l'any anterior, passant de 1.179 participants el 2022 a 1.047 el 2023. Aquesta disminució reflecteix una reducció global en les mesures de foment de l'ocupació, tot i que el programa SOIB Visibles i Reactiva ha experimentat un increment significatiu en el nombre de participants.

Per altra banda, la Direcció General de Treball i Salut Laboral també desenvolupa diversos programes d'ajuts a la contractació de col·lectius prioritaris per part de les empreses privades i posa especial atenció en la subvenció a la contractació de persones discapacitades, joves, majors de 45 anys, els aturats de llarga durada i les persones en risc d'exclusió social.

6.1. SOIB Reactiva

SOIB Reactiva és un programa de foment que té l'objectiu de finançar la contractació temporal de persones aturades amb dificultats d'inserció en el mercat laboral a través

d'entitats locals. El programa permet la contractació de persones que formen part dels col·lectius amb dificultats d'inserció com els joves i les persones en situació d'atur de llarga durada.

L'objectiu de fomentar l'ocupació i les contractacions amb la doble intenció de donar cobertura al nombre més gran de persones desocupades, alhora que assegura el període mínim de cotització per a accedir, si escau, a la percepció d'un subsidi amb posterioritat de l'acabament de la contractació temporal. Hi ha dues grans línies d'actuació:

Línia 1. Dirigida a joves desocupats menors de 30 anys

Línia 2. Dirigida a desocupats majors de 30 anys aturats de llarga durada

El programa, tal com està concebut a la convocatòria de 2022, cerca que les persones en situació d'atur de llarga durada i els joves entrin en una dinàmica de professionalització i adquisició d'experiència a través d'activitats d'utilitat pública o interès social, al mateix temps que n'afavoreix la inserció i reinserció en el mercat de treball. No obstant això, l'any 2022 també es varen incorporar persones de la convocatòria de l'any 2021, que incorporava una tercera línia de d'actuació dirigida a desocupats de 30 anys o més, que no compleixin la condició d'aturat de llarga durada.

Quadre 39. Tipologia de serveis i obres d'interès general i social finançats amb SOIB Reactiva

Àmbits preferents d'actuació del Programa SOIB Reactiva	
Serveis relacionats amb la vida diària	<ul style="list-style-type: none"> • Serveis socials a domicili • Serveis personals i a la col·lectivitat • Tercera edat i persones amb discapacitat • Noves tecnologies de la informació i la documentació • Joves amb dificultats especials d'inserció • Serveis de prestacions personals sociosanitàries de la Llei de dependència
Medi ambient	<ul style="list-style-type: none"> • Gestió de residus, mitjançant la recollida i el tractament • Gestió i tractament d'aigües • Zones naturals (conservació d'espais forestals, millora de parcs i jardins, platges, rius, deveses i camins rurals) • Prevenció d'incendis, mitjançant la vigilància i la recuperació de zones afectades • Desenvolupament d'energies alternatives
Promoció de la cultura	<ul style="list-style-type: none"> • Oci i cultura • Turisme • Cultura local, creació d'activitats culturals mitjançant dinamitzadors socials • Esports • Sector audiovisual, mitjançant la promoció d'emissores de ràdio locals i televisions locals

Font: SOIB

Els àmbits d'actuació han de donar resposta a obres i/o serveis d'interès general des de la perspectiva de les entitats locals i atesa la diversitat competencial que tenen els ajuntaments i els consells insulars es permet la incorporació de persones desocupades amb trajectòries professionals molt diverses.

Quadre 40. Distribució territorial i per sexe del programa Reactiva 2023

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL	DONES	HOMES	TOTAL
Mallorca	290	309	599
Menorca	78	79	157
Eivissa	46	26	72
Formentera	5	4	9
TOTAL	419	418	837

Font: SOIB

Des de la perspectiva territorial, els beneficiaris del programa Reactiva que varen iniciar contracte durant l'any 2023 van en línia amb la distribució asimètrica de població i de demandants d'ocupació que hi ha a les Illes Balears amb Mallorca (71,57%), Menorca (18,76%), Eivissa (8,6%) i Formentera (1,08%).

6.2. SOIB Dona

SOIB Dona és un programa de foment d'ocupació adreçat a les dones que han estat víctimes de violència masclista, se subvencionen els costos salarials derivats de la seva contractació a entitats del sector públic i entitats socials sense ànim de lucre. El principal objectiu és la inserció laboral. Per aquest motiu, les dones reben orientació i suport específic de la Xarxa de tutores del SOIB. Cal recordar que les oficines del SOIB compten amb orientadores especialitzades a atendre el col·lectiu de dones víctimes de violència de gènere.

Es tracta d'una iniciativa innovadora, pionera a tot l'Estat, per apoderar econòmicament les dones víctimes de violència de gènere, amb llocs de feina que s'adaptin al seu perfil professional i interessos. Una vegada la dona participant acaba la seva contractació temporal, tenen prioritat per accedir a intermediació laboral, ajuts per fomentar la seva contractació a empreses privades, ajuts per a l'autoocupació o formació professional per a l'ocupació.

L'itinerari integral d'ocupació amb les beneficiàries no acaba amb la seva contractació amb el programa SOIB Dona. És un itinerari continu, revisable i que construeix lligams

de complicitat entre la dona i la tutora per assegurar la plena incorporació en el mercat de treball.

L'any 2023, s'han dut a terme 205 contractacions a través d'ens locals, entitats sense ànim de lucre, entitats del sector públic instrumental, associacions empresarials i sindicats. Aquesta xifra posa de manifest la consolidació del programa.

Quadre 41. Evolució les contractacions del programa SOIB Dona 2019-2023

SOIB DONA	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
Dones contractades	275	23	175	225	205

Font: SOIB

Quadre 42. Distribució per illes de les contractacions del programa SOIB Dona l'any 2023

ILLES	LLOCS DE FEINA	ENTITATS PARTICIPANTS
MALLORCA	169	47
MENORCA	23	5
PITIUSES	13	5
TOTAL	205	57

Font: SOIB

Les contractacions s'han dut a terme a totes les illes, amb una distribució que està en línia amb la de la població de les Illes Balears amb Mallorca (82,4%), Menorca (11,2%), i Pitiüses (6,3%), a 57 entitats diferents.

Quadre 43. Ocupacions oferides a les participants del programa SOIB Dona

TIPOLOGIA D'OCUPACIONS QUE S'OFEREIXEN A SOIB DONA		%
ADMINISTRACIÓ	Administratives, aux. administratives, recepcionistes, telefonistes, informadores, bidells i similars	57,08 %
NETEJA	Personal neteja, peones brigada i/o manteniment operàries taller, jardineria, bugaderia, aux de serveis	35,14 %
LLOCS QUALIFICATS	Arts gràfiques, tècnica jurídica	0,97 %

TIPOLOGIA D'OCUPACIONS QUE S'OFEREIXEN A SOIB DONA		%
EDUCACIÓ	Aux. tècnica educativa	0,97 %
SOCIOSANITARI	Auxiliar de clínica, auxiliar d'internat, ajudant de cuina	3,41 %
SERVEIS A LA COMUNITAT	Treballadora familiar, brigada animalista, monitora	2,43 %
TOTAL		100,00 %

Font: SOIB

Les tutores especialitzades en dones víctimes de la violència masclista han promogut 962 itineraris integrals d'inserció que complementen el programa SOIB Dona. No totes les dones estan en condició immediata d'incorporar-se a un lloc de feina i per això cobra especial importància la tasca de les orientadores especialitzades i l'itinerari elaborat conjuntament.

6.3. SOIB Joves Qualificats

El Programa SOIB Joves Qualificats (Sector públic i Entitats locals) té com objecte contractar persones joves desocupades majors de 18 i menors de 30 anys inscrites en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil, amb una titulació universitària o de formació professional de grau superior o equivalent. S'ofereixen una gran diversitat de llocs de feina qualificada per prestar un servei o dur a terme una obra d'interès general dins els ens locals de l'administració pública de les Illes Balears. Atès que es tracta de contractes de formació és indispensable que les persones participants s'hagin titulat dins els 3 anys (o 5 anys, quan el contracte es concerta amb una persona amb discapacitat) anteriors a la participació en el programa.

Si bé durant 2023 no s'ha iniciat cap convocatòria de subvencions del programa Qualificats, que fomenta la contractació de les persones joves desocupades que finalitzen la seva etapa formativa afavorint l'adquisició d'experiència laboral i de competències professionals amb l'objectiu final d'aconseguir una inserció duradora dins el mercat laboral, s'han dut a terme les darreres contractacions de la convocatòria de l'any 2022 i s'ha publicat la nova convocatòria per 2024.

La convocatòria de l'any 2022 s'ha centrat en la contractació a entitats locals durant 12 mesos, i ha tenguut 220 participants, dels quals el 56,8% han estat dones.

6.4. Programes de bonificacions i suport a la contractació

La Direcció General de Treball i Salut Laboral gestiona diverses convocatòries d'ajuts per fomentar la integració de les persones que tenen majors dificultats en incorporar-se en el mercat laboral tant ordinari com protegit.

Resulta fonamental que les persones en risc d'exclusió social, els joves amb especials dificultats, aturats de llarga durada i les persones amb discapacitat s'incorporin en el mercat laboral per evitar que tornin inactius (OIT, 2015). És un pas clau per a la seva adequada integració social.

Quadre 44. Evolució del Foment d'Ocupació de la Direcció General de Treball i Salut Laboral 2019-2023

FOMENT D'OCUPACIÓ	DEFINICIÓ	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
Programa de foment de creació i manteniment de l'ocupació de persones amb discapacitat mercat protegit	Ajudes a la contractació a través de centres especials d'ocupació	1.454	1.310	1.541	1.609	2.038
Programa de foment de creació i manteniment de l'ocupació de persones amb discapacitat mercat ordinari	Ajudes a la contractació indefinida a través d'empreses privada .	63	-	76	47	37
TOTAL		1.517	1.310	1.617	1.656	2.075

Font: Direcció General de Treball i Salut laboral

La clau de volta de la inserció laboral de les persones amb discapacitat s'articula entorn dels centres especials d'ocupació, empreses que en la seva estructura i organització s'ajusten a qualsevol empresa ordinària, però que tenen com a objectiu principal proporcionar als treballadors amb discapacitat la possibilitat de fer una tasca productiva i remunerada que sigui adequada a les seves característiques. Per altra banda, les unitats de suport són equips multidisciplinaris que donen suport als treballadors que per raó del seu tipus de discapacitat puguin necessitar-lo, com els que tenen paràlisi cerebral o acrediten un grau del 65 % de discapacitat o superior.

L'esforç per a la contractació i manteniment de la inserció laboral s'ha centrat principalment en les persones amb discapacitat dins el mercat de treball protegit a través de 42 centres especials d'ocupació, que ha resultat en la contractació de 2.038 persones el 2023. Paral·lelament, s'han gestionat 37 ajudes a la contractació indefinida de persones amb discapacitat a l'empresa privada.

7. SUPORT A L'EMPREDORIA I AL TEIXIT EMPRESARIAL

El suport a l'empredoria complementa la cartera bàsica de serveis i programes que executa el SOIB. Atesa la complexitat dels processos de promoció de l'empredoria cal que intervinguin altres agents especialitzats de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria com la Direcció General de Promoció Econòmica, Empredoria i Economia Circular i Social, la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral i també l'Institut d'Innovació Empresarial (IDI).

Totes les actuacions queden emmarcades dins el Pla de Foment de l'Autoocupació i Promoció de l'Empredoria 2017-2020, que a dia d'avui no s'ha renovat, que reforça la cooperació entre els diferents agents i l'aprofitament de la perícia dels professionals en empredoria a l'hora d'alienar recursos de finançament.

El SOIB detecta a les oficines d'ocupació els demandants d'ocupació interessats a emprendre a través d'accions de motivació i informació bàsica per a l'autoocupació. Posteriorment, són derivats a l'IDI on reben un suport especialitzat per a la clarificació de la idea de negoci, l'elaboració del pla d'empresa, la recerca i sol·licitud de subvencions, la millora de les competències empresarials o els processos de gestió, la internacionalització o qualsevol altre demanda que tingui l'emprededor o empresa ja constituïda.

De manera complementària, la Direcció General de Treball i Salut Laboral així com la Direcció General de Promoció Econòmica, Empredoria i Economia Circular i Social desenvolupen diverses convocatòries de subvencions per a fomentar l'autoocupació, la incorporació de socis treballadors a societats laborals o cooperatives i la consolidació de l'economia social com a mecanisme de creació d'ocupació i promoció econòmica.

Quadre 45. Resum d'actuacions en autoocupació, empredoria i economia social

EMPREDORIA, AUTÒNOMS I ECONOMIA SOCIAL	Definició	2019	2020	2021	2022	2023
Informació i motivació per a l'autoocupació des del servei d'orientació del SOIB	Demandants que han rebut a les oficines del SOIB un servei d'informació i motivació a l'autoocupació o derivació a una entitat especialitzada en empredoria	125	64	339	542	699
Assessorament especialitzat en empredoria	Demandants que han rebut assessorament i sessions d'orientació especialitzada en matèria d'empredoria: assistències tècniques, localització fonts de finançament i formació en competències empredores	653	758	714	963	1.128

EMPRENEDORIA, AUTÒNOMS I ECONOMIA SOCIAL	Definició	2019	2020	2021	2022	2023
Validacions Plans d'empresa	Projectes empresarials viables una vegada ha estat analitzada i revisada la idea emprenedora de manera consensuada entre el demandant i l'IDI la qual cosa dóna accés a subvencions pel foment de l'autoocupació	421	-	27	32	69
Jornades IEMPREN	Formació en emprenedoria a joves del sistema educatiu reglat, alumnes de formació professional i de programes de mixtes de formació i ocupació del SOIB	2816	294	-	-	180
Ajudes en els autònoms per a l'inici de l'activitat emprenedora	Ajuts econòmics per a fomentar la creació d'ocupació autònoma amb la finalitat de facilitar la constitució de persones desocupades en treballadors autònoms o per compte propi	351	9	-	-	164
Ajudes a la incorporació de socis en cooperatives i foment de l'economia social	Ajudes destinades a fomentar la incorporació de persones desocupades inscrites com a demandants d'ocupació i de treballadors vinculats a l'empresa mitjançant contractes de treball de caràcter temporal com a persones sòcies treballadors de cooperatives i societats laborals	7	18	10	66	62

Font: SOIB, IDI, Direcció General d'Empresa, Autònoms i Comerç

El SOIB endemés finança, desplega i coordina la Xarxa d'Agents d'Ocupació i Desenvolupament Local (AODL), que són personal tècnic incorporat als municipis de les Balears amb l'encomana de dinamitzar l'emprenedoria, donar suport a l'empresa i treballar en actuacions de dinamització econòmica i amb les noves oportunitats d'ocupació que puguin sortir en les activitats econòmiques tradicionals o emergents del territori.

Les dades indiquen que l'actuació integral per al foment de l'emprenedoria i l'autoocupació feta des de les diferents unitats administratives de la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia ha arribat a les 2.302 actuacions de l'any 2023, cosa que implica un increment interanual significatiu.

7.1. L'Oficina de l'Emprenedor i l'Empresa de l'IDI: Servei iempren

El Servei Iempren és el principal servei d'informació empresarial de la CAIB i bàsicament està dirigit a persones interessades a iniciar una activitat empresarial i també a les empreses que volen fer créixer el seu negoci. Ofereixen assessorament específic consistent en l'anàlisi de viabilitat de la idea de negoci, estructuració del pla d'empresa,

formació per a emprenedors, informació sobre la tramitació necessària per a la posada en marxa de l'activitat econòmica, localització de finançament, internacionalització, consolidació i suport al creixement de l'empresa.

Quadre 46. Actuacions d'impuls de l'emprenedoria 2019-2023

IMPULS D'EMPREDORIA	Any 2019	Any 2020	Any 2021	Any 2022	Any 2023
Assessorament i assistències emprenedors	653	758	714	963	1.128
Validacions plans d'empreses subvencions autoocupació	421	-	27	32	69
Visites municipi i formació AODL*	56	4	18	37	34
Fires especialitzades en emprenedoria i participació institucional a premis	10	5	4	12	8

*A 2021 i 2022 es realitzen via telemàtica - Meet.

Font: IDI

Cada servei d'atenció a l'emprenedor implica de mitjana dues hores d'anàlisi de negoci amb mapes mentals i un informe dels tràmits necessaris de caràcter personalitzat. A més a més, també es fa assessorament tècnic in situ, es visiten municipis i teixit productiu local i s'imparteixen jornades de formació a l'emprenedor.

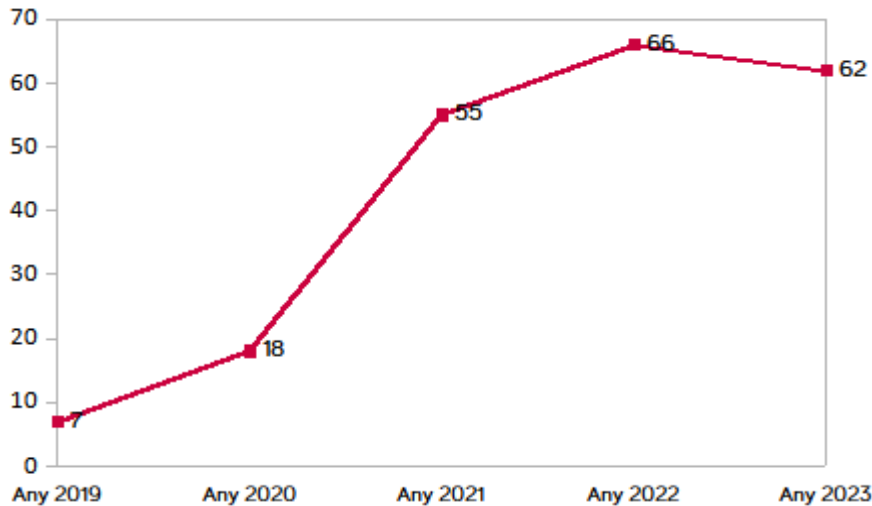
Així doncs, les dades d'Impuls a l'emprenedoria mostren un increment global de les actuacions (18,7%), especialment derivat de l'augment del nombre d'assessoraments.

Per una altra banda, cal destacar que actualment la Xarxa d'AODL fa parcialment de suport a les actuacions de l'IDI, ja que actua de dinamitzador local de les oportunitats econòmiques a petita escala.

7.2. El programa de subvencions a l'economia social

Consisteix en la concessió de subvencions dirigides a fomentar la incorporació amb caràcter indefinit com a socis treballadors en cooperatives i/o societats laborals a persones aturades o a treballadors amb contracte temporal dins la mateixa cooperativa o societat laboral en la qual s'integren com a socis. El programa també té una línia de suport a la creació i modernització d'empreses de l'economia social, sanejament financer, difusió del model i manteniment d'estructures organitzatives.

Gràfic 11. Subvencions per a que persones desocupades s'incorporin a cooperatives de les Balears



Font: Direcció General de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Social i Circular

Malgrat que a les Balears hi ha altres fórmules jurídiques més emprades per emprendre i desenvolupar iniciatives empresarials, la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria promou la diversificació i el sosteniment de les iniciatives basades en el model de l'economia social amb el programa de foment de l'ocupació en cooperatives i societats laborals.

L'any 2023 es van concedir 62 subvencions per a incorporar cooperativistes i ajuts per a difondre l'economia social i l'associacionisme de cooperatives, societats laborals i d'empreses d'inserció.

8. DESENVOLUPAMENT LOCAL

El Desenvolupament Local és una iniciativa activa, dinàmica i de cooperació, que té entre els seus objectius enfortir l'ocupació existent, fomentar la plena ocupació, identificar recursos i possibles àrees de desenvolupament econòmic territorial, promoure l'autoocupació i facilitar la inserció laboral de col·lectius desfavorits a partir de la posada en marxa de programes, projectes i accions a nivell local, establint sinergies amb la resta de territoris (Sánchez, Moreno 2010).

El desenvolupament implica canvi i activació, i per això és necessari comptar amb una estratègia endògena, tant des d'una perspectiva econòmica com social, cosa que implica conèixer els elements diferencials dels territoris a escala local, aquells sectors que poden constituir la punta de llança pel canvi, així com les altres potencialitats que, per diverses raons, encara no estan explotades.

El programa **SOIB Desenvolupament local** constitueix l'apropament sistemàtic de les polítiques actives d'ocupació i l'emprenedoria a l'àmbit territorial local de les Illes Balears a través de la incorporació d'**Agents d'Ocupació i Desenvolupament Local (AODL)**.

Els AODL són treballadors de les entitats locals com ajuntaments, mancomunitats i consells insulars i/o de les entitats dependents o vinculades. La seva missió és la promoció i la implantació de les polítiques actives d'ocupació, el foment de l'ocupació i l'orientació per a la generació d'activitat empresarial, dins un marc de sostenibilitat, equitat i visió de gènere. La col·laboració es desenvolupa en el marc de l'actuació conjunta i acordada de l'entitat contractant i el SOIB.

8.1. Convocatòria SOIB - Desenvolupament local 2023-2025

Amb la posada en marxa de la convocatòria de subvencions de 2019 (BOIB, 31/10/2019) per a la contractació d'AODL, es va poder recuperar el nombre d'AODL que conformaven la Xarxa de Desenvolupament Local de les Illes Balears. Aquesta recuperació es va traduir en un augment significatiu dels professionals contractats fins al 2022, superant la situació de precarietat estructural i entrant en un període d'estabilització de la Xarxa d'AODL.

La continuïtat d'aquest procés es va consolidar amb la nova convocatòria de 2023-2025 (BOIB, 20/05/2023), que ha permès seguir reforçant la Xarxa d'AODL a les Illes Balears. No obstant això, durant l'any 2023, la Xarxa d'AODL ha vist una disminució temporal en el nombre de professionals contractats, finalitzant amb una Xarxa de 30 treballadors. Aquesta disminució s'ha produït perquè es trobaven enmig del procés de presentació de sol·licituds i contractacions de la nova convocatòria 2023-2025, cosa que ha causat un retard en la incorporació de nous professionals. Per tant, els baixos números reflecteixen

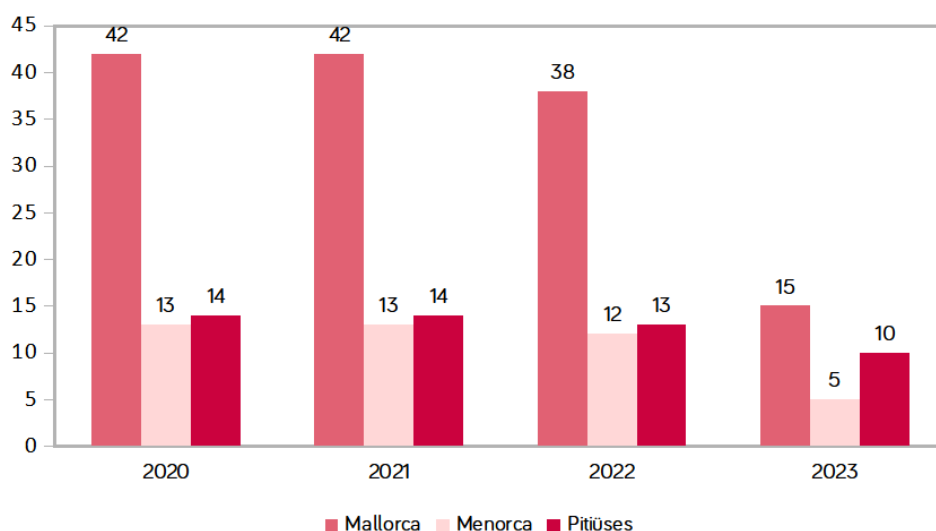
una situació transitòria i el nombre real de professionals es veurà reflectit a les dades de 2024. A l'hora del tancament d'aquest informe, la dada del nombre d'ADOL's contractats a través de la convocatòria de Desenvolupament Local 2023-2025, és de 68.

Gràfic 12. Xarxa AODL 2020- 2023

	2020	2021	2022	2023
Mallorca	42	42	38	15
Menorca	13	13	12	5
Pitiüses	14	14	13	10

Font: SOIB

(*) Durant el 2023 s'han iniciat les contractacions de la convocatòria 2023-2025, i s'han seguit incorporant durant els primers mesos del 2024. Les contractacions fetes al 2024 quedaran recollides a l'informe corresponent al 2024.



Quadre 47. Estructura de la Xarxa d'AODL a les Illes Balears, any 2023

XARXA DESENVOLUPAMENT LOCAL 2023		
ILLES	ENTITATS	AODLS
Mallorca	38	15
Menorca	10	5
Eivissa	7	8
Formentera	2	2
TOTAL	57	30

Font : SOIB

(*) Durant el 2023 s'han iniciat les contractacions de la convocatòria 2023-2025, i s'han seguit incorporant durant els primers mesos del 2024. Les contractacions fetes al 2024 quedaran recollides a l'informe corresponent al 2024.

La Xarxa d'AODL segueix donant cobertura territorial a les quatre illes en què es cobreix la majoria de municipis directament i també a través mancomunitats o dels consells insulars.

Es promou la idea de treball col·laboratiu entre el SOIB i les administracions territorials, amb l'objectiu d'intercanviar informació, establir sinergies i donar coherència a les actuacions fetes, aconseguint com a resultat final més eficàcia en la implantació de projectes innovadors que desenvolupin les PAO alhora que cada territori executi un PEOL internament rellevant i externament harmonitzat amb els territoris veïnats.

Aquest darrer any del programa SOIB Desenvolupament Local permet fer una valoració positiva pel que fa al nombre d'AODL, al nombre de PEOL, a l'alta aposta territorial de les polítiques actives d'ocupació i emprenedoria lligades al suport en la dinamització econòmica de la mà dels agents d'ocupació i desenvolupament local i a la continuïtat de la Xarxa a través d'eines de treball estructurades que donen un sentit al treball d'aterrar un major nombre d'actuacions des de la perspectiva local perquè empeny el SOIB cap a una nova conceptualització de la distribució i execució de les polítiques actives d'ocupació a les Balears.

9. CONCLUSIONS

L'Informe Polítiques Actives d'Ocupació és el principal exercici anual de divulgació de l'acció de Govern en matèria de formació i ocupació.

Endemés, l'Informe Anual de Polítiques Actives d'Ocupació permet presentar l'estat de la situació i donar comptes de la tasca feta sobre les actuacions públiques desenvolupades en el marc dels Plans Anuals d'Ocupació (PAPO) de l'Estat i de manera estratègica a través del Pla d'Ocupació de Qualitat de les Illes Balears (POQIB).

L'evolució de les polítiques actives d'ocupació en el marc temporal de l'anterior Pla d'Ocupació de Qualitat 2017-2020 i el nou Pla d'Ocupació de Qualitat 2022-2025, confirma l'aposta decidida que ha fet el Govern de les Illes Balears els darrers anys. En general, s'observa un increment generalitzat en el nombre de beneficiaris i una major diversitat de programes i serveis adreçats a combatre l'atur, millorar la qualificació dels treballadors i facilitar l'activitat del teixit empresarial de les Balears amb independència de la situació viscuda durant els anys 2020 i 2021 per les mesures de confinament i caiguda de l'activitat econòmica davant la COVID-19.

El SOIB com a unitat administrativa responsable de les polítiques actives de les Illes Balears desplega un catàleg ampli d'actuacions que inclou solucions especialitzades en orientació laboral, formació professional per a l'ocupació, intermediació laboral, foment de l'ocupació, suport a l'emprenedoria i desenvolupament local.

També cal destacar la varietat d'organitzacions col·laboradores en l'execució de polítiques actives d'ocupació, ja que abasta les associacions empresarials i sectorials, les entitats sense ànim de lucre, les fundacions, el sector públic instrumental, les administracions locals i els seus ens dependents, els centres de formació públics i privats, les grans empreses, les mitjanes i les microempreses. Totes i cada una col·laboren en el catàleg de serveis que finança el Govern de les Illes Balears per fer un mercat laboral més inclusiu i eficaç.

L'Enquesta de població activa (EPA) estima 589.600 persones ocupades a les Illes Balears de mitjana el 2023. Aquesta xifra representa un increment de 13.700 efectius ocupats respecte al 2022, que en termes relatius equival a un increment del 2,38 %.

Paral·lelament, el SOIB ha registrat una mitjana de 31.529 persones aturades durant l'any 2023, un 21,8% menys que l'any 2022. Amb tot, els SOIB té registrats 83.857 demandants d'ocupació durant el 2023, tant en situació d'ocupació com de desocupació.

Durant aquest any s'ha consolidat el model d'atenció basat en itineraris personalitzats i suposa una millora qualitativa en l'atenció en els demandants d'ocupació. S'han realitzat 14.959 diagnòstics d'ocupabilitat (una disminució del 6,7% respecte a l'any 2022), 28.629

accions d'assessorament per a l'ocupació, 17.190 acompanyaments cap a l'ocupació i 179.501 accions d'informació professional. Són xifres d'atenció majors que l'any 2022 (+0,40%).

L'any 2023 s'ha continuat amb la consolidació de la sectorialització i aplicació de metodologies específiques en diferents col·lectius com els programes SOIB+, SOIB Jove, SOIB Dona i l'oficina especialitzada en l'Escola d'Hoteleria de les Illes Balears dins el marc més general d'actuació anomenat SOIB Empreses.

També és important destacar els bons resultats aconseguits amb el programa d'Itineraris Integrals d'Inserció, en què s'ha arribat als 8.488 beneficiaris (+41,3% respecte 2022). Els itineraris són executats per part d'entitats col·laboradores sense ànim de lucre que de manera complementària en el SOIB atenen altres col·lectius de demandants amb casuístiques molt complicades i fent servir metodologies innovadores.

El SOIB permet a les empreses i dels demandants casar les seves necessitats a través de la intermediació laboral. L'any 2023 va atendre 40.114 demandants d'ocupació pels 14.236 llocs de feina, i va preseleccionar 18.449 candidatures. S'han gestionat les necessitats de personal de 4.060 empreses. Del total de llocs de feina gestionats, el 4,15 % han acabat en l'emissió d'un certificat d'insuficiència.

La formació professional per a l'ocupació és el braç qualificador del SOIB i s'articula entorn d'una varietat de programes que dona cobertura a múltiples casuístiques i promou l'aprenentatge continu al llarg del cicle laboral. Així doncs, s'ofereix formació per a desocupats, ocupats, col·lectius vulnerables, formació en idiomes i noves tecnologies, avaluació en competències clau, acreditació de l'experiència professional. Els resultats són de 16.705 persones formades l'any 2023 i 10.189 beques per alumnes de la formació professional per a l'ocupació.

També és important destacar que 980 persones varen gaudir d'un contracte en alternança a través de les diferents línies de SOIB Dual, Programes Mixts de Formació i Ocupació i SOIB Compromís de Contractació perquè permeten en els beneficiaris tenir feina alhora que aprenen una ocupació, aquesta dada suposa un increment important (+8.89 %) respecte de l'any 2022.

Com a mesures de foment de l'ocupació, s'han superat les mesures centrades en la situació postpandèmica, amb la tornada del programa de Joves Qualificats, amb la focalització del programa REACTIVA en els joves i les persones en situació d'atur de llarga durada, i la consolidació del programa SOIB Dona.

Per altra banda, la Direcció General de Treball i Salut Laboral ha gestionat el Programa de foment de creació i manteniment de l'ocupació de persones amb discapacitat al

mercat protegit, a través de la concessió d'ajuts en risc d'exclusió social que endemés són aturats de llarga durada, amb un total de 1.656 ajuts.

L'actuació integral per fomentar l'emprenedoria i l'autoocupació se situa en les 2.240 actuacions de l'any 2023.

En el 2023, s'ha incrementat ostensiblement el nombre de persones demandants d'ocupació interessades en l'emprenedoria detectades pel SOIB mitjançant accions de motivació i d'informació bàsica sobre autoocupació: 699 actuacions enfront de les 542 de l'any 2022. Aquestes persones han estat derivades a l'IDI, on han pogut obtenir un suport especialitzat lligat als diferents moments i tasques del procés: idea de negoci, pla d'empresa, subvencions, millora de competències, processos d'internacionalització o d'altres que sol·liciten.

El 2023, el servei Emprèn de l'IDI (principal servei d'informació empresarial de la CAIB) ha assessorat 1.128 persones en matèria d'emprenedoria (un increment del 17 % respecte al 2022).

D'altra banda, el programa de subvencions a l'economia social, que consisteix a concedir subvencions dirigides a fomentar que persones aturades o a treballadors temporals d'una cooperativa o societat laboral s'hi incorporin com a socis treballadors amb caràcter indefinit. El 2023, s'han donat 62 subvencions (66 l'any 2022).

S'ha refermat al llarg del 2023 la línia de SOIB Desenvolupament Local amb la intenció de reforçar la Xarxa d'Agents d'Ocupació i Desenvolupament Local i vertebrar a llarg termini les diferents estratègies d'ocupació i creixement econòmic local.

Després de superar la situació sorgida per la crisi de la COVID-19, el SOIB ha apostat per reforçar l'atenció i la formació a les persones i els col·lectius més vulnerables, però serà imprescindible continuar repensant les actuacions que conformen les polítiques actives d'ocupació per millorar la posició de les persones treballadores en el mercat laboral. Les polítiques transformadores l'àmbit laboral poden obrir un cercle virtuós que permetrà millorar la qualitat de vida de les persones, al mateix temps que fa les empreses més productives i arrelades al territori. L'objectiu hauria de ser passar de la contingència, en matèria de polítiques d'ocupació, a la proactivitat, al lideratge de l'ecosistema laboral i empresarial.

Concretament, les polítiques actives d'ocupació que es desenvolupin durant els propers anys hauran d'anar encaminades a :

- Donar resposta a la transició demogràfica, transició verda i transició digital.
- Incorporar la perspectiva de gènere a totes les polítiques d'ocupació.
- Continuar certificant les competències professionals.

- Iniciar línies de col·laboració entre les polítiques de prestacions del Servei Públic d'Ocupació i el sistema de prestacions de la Seguretat Social.
- Consolidar el model inclusiu en l'accés i el manteniment al treball amb l'objectiu de no deixar ningú enrere.
- Apostar per la col·laboració públic privada.
- Fomentar el diàleg social.
- Reforçar la professionalització de les persones treballadores.
- Reforçar la modernització tecnològica d'entitats i empreses.
- Respondre de manera àgil a les demandes de formació del teixit empresarial.
- Ampliar la formació contínua i la requalificació professional.

L'Informe de Polítiques Actives d'Ocupació (PAO) del 2023 representa un instrument fonamental per a l'anàlisi de les accions en matèria de formació i ocupació a les Illes Balears. Aquest informe proporciona una visió detallada de l'evolució, impacte i efectivitat de les polítiques implementades, ressaltant el compromís del Govern per millorar la qualificació professional, fomentar l'ocupació i donar suport al teixit empresarial, tot i els desafiaments presentats per la pandèmia de COVID-19.

Durant el període 2019-2023, s'ha observat un increment significatiu en el nombre de beneficiaris de les polítiques actives d'ocupació, amb un augment de 13.700 persones ocupades segons l'Enquesta de Població Activa (EPA) de 2023. Aquest increment del 2,38% respecte al 2022 evidencia una dinàmica positiva en el mercat laboral. A més, la diversificació de programes ha permès l'adaptació a les necessitats específiques de diversos col·lectius, com els joves, les dones, i les persones aturades de llarga durada. S'ha consolidat un model d'atenció personalitzada, amb una reducció del 6,7% en els diagnòstics d'ocupabilitat però amb un augment de les accions d'assessorament i informació professional.

Un dels pilars fonamentals de l'èxit d'aquestes polítiques ha estat la col·laboració amb una àmplia varietat d'organitzacions, incloent associacions empresarials, entitats sense ànim de lucre, fundacions, administracions locals, i empreses de diferents dimensions. Aquesta xarxa col·laborativa ha facilitat la creació d'un mercat laboral més inclusiu i eficient, permetent una millor intermediació laboral i l'ajust de les necessitats entre empreses i demandants. El SOIB ha gestionat més de 40.114 demandants d'ocupació per a 14.236 llocs de feina, millorant així l'eficiència del procés de selecció.

La formació professional per a l'ocupació s'ha mantingut com un component clau per a la millora de les competències laborals. L'any 2023, més de 16.000 persones es van beneficiar dels programes formatius, incloent formació en idiomes i noves tecnologies,

demostrant un augment significatiu del 21,9% respecte a l'any anterior. A més, el suport a l'emprenedoria ha experimentat un augment del 53,6% en participants, reflectint l'aposta per fomentar l'economia social i la creació de noves empreses, essencials per dinamitzar el teixit econòmic local.

La capacitat del SOIB per adaptar-se a les necessitats canviants del mercat laboral ha estat crucial, especialment durant i després de la crisi de COVID-19. Els programes com SOIB Reactiva i SOIB Dona han estat fonamentals per a la resiliència del mercat laboral, demostrant la capacitat d'adaptació de les polítiques actives en temps de crisi.

Tot i els èxits aconseguits, el futur presenta diversos reptes. És essencial abordar les transicions demogràfica, verda i digital, assegurant que les polítiques d'ocupació s'adaptin a aquestes noves realitats. A més, cal consolidar les polítiques inclusives per garantir que cap col·lectiu quedi enrere. Les recomanacions estratègiques per als propers anys inclouen:

1. Adaptació a les transicions demogràfica, verda i digital.
2. Incorporació de la perspectiva de gènere en totes les polítiques d'ocupació.
3. Continuació en la certificació de competències professionals.
4. Enfortiment de la col·laboració públic-privada.
5. Foment del diàleg social.
6. Reforç de la professionalització i modernització tecnològica d'entitats i empreses.
7. Resposta àgil a les demandes de formació del teixit empresarial.
8. Reforç del vincle entre la formació professional per a l'ocupació i el sistema educatiu.

10. BIBLIOGRAFIA

- **Banyuls, J., & Recio, A.** (2022). "Active Labour Market Policies in Spain: Between Institutional Fragmentation and Policy Learning". *European Journal of Industrial Relations*, 28(3), 307-321.
- **Barceinas, F., Oliver, J., & Ramos, R.** (2022). "Labour Market Policies in Spain: A Critical Assessment". *Applied Economic Analysis*, 30(88), 15-34.
- **Bentolila, S., Dolado, J. J., & Jimeno, J. F.** (2022). "Reforming the Spanish Labour Market: Lessons from the Great Recession". *Journal of Economic Perspectives*, 36(1), 151-176.
- **Cirer, A., & Riera, P.** (2022). "El Mercat Laboral de les Illes Balears: Situació Actual i Perspectives de Futur". *Revista Econòmica de Balears*, 14(2), 75-98.
- **Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES).** (2023). *Informe sobre el Desenvolupament Econòmic i Social de les Illes Balears 2023*. Palma: CES.
- **European Centre for the Development of Vocational Training (Cedefop).** (2022). *Skills forecast: Trends and challenges to 2030*. Thessaloniki: Cedefop.
- **European Commission.** (2023). *European Employment Strategy - Achievements and Challenges*. Brussels: Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion.
- **European Network of Public Employment Services.** (2023). *PES Strategies for a Changing Labour Market*. Brussels: PES Network Secretariat.
- **Fundación Alternativas.** (2022). *Análisis de las Políticas Activas de Empleo en España: Eficacia y Retos Futuros*. Madrid: Fundación Alternativas.
- **Govern de les Illes Balears, Servei d'Ocupació de les Illes Baelars (SOIB).** (2023). *Informe Anual de Polítiques Actives d'Ocupació de les Illes Balears 2022*. Palma: Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball.
- **Govern de les Illes Balears, Servei d'Ocupació de les Illes Baelars (SOIB).** (2024). *Informe Executiu anual de les Polítiques Actives d'Ocupació i la Formació*

Professional per a l'Ocupació de les Illes Balears 2023. Palma: Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia.

- **Govern de les Illes Balears, Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB)**. (2024). *Informe del Mercat de Treball de les Illes Balears 2023*. Palma: Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia.
- **ILO**. (2023). *World Employment and Social Outlook: Trends 2023*. Geneva: International Labour Organization.
- **Ministerio de Trabajo y Economía Social, Servicio de Empleo Público Estatal (SEPE)**. (2023). *Informe Anual del Mercado de Trabajo Estatal 2023*. Madrid: Gobierno de España.
- **OECD**. (2023). *Employment Outlook 2023: How does Spain Compare?*. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development.
- **Universitat de les Illes Balears**. (2022). *Estudi sobre la Inserció Laboral dels Graduats de la UIB*. Palma: Universitat de les Illes Balears.

11. LLISTA DE QUADRES

Quadre 1. Resum actuacions principals en polítiques actives d'ocupació fetes al quadrienni 2019-2023.....	10
Quadre 2. Evolució pressupostària per a Polítiques Actives d'Ocupació per Programes de despesa.....	13
Quadre 3. Actuacions d'orientació laboral 2019-2023.....	16
Quadre 4. Accions d'Orientació laboral per sexe. 2023.....	17
Quadre 5. Persones ateses pel Servei d'Orientació laboral de les oficines del SOIB 2019-2023.....	18
Quadre 6. Orientació laboral de les entitats especialitzades amb col·lectius vulnerables. 2019-2023.....	19
Quadre 7. Serveis de polítiques actives registrats a SISPE 2019-2023.....	20
Quadre 8. Requisits accés Garantia Juvenil.....	22
Quadre 9. Evolució de les atencions en els Punts d'Orientació Acadèmica Professional 2019-2023.....	25
Quadre 10. Tipologia d'atencions del POAP l'any 2023.....	26
Quadre 11. Evolució de les empreses ateses pel SOIB en matèria d'intermediació laboral	27
Quadre 12. Evolució dels beneficiaris de la intermediació laboral en el SOIB 2019-2023.	29
Quadre 13. Evolució de les col·locacions gestionades pel SOIB 2019-2023.....	31
Quadre 14. Evolució dels certificats d'insuficiència a Balears 2019-2023.....	31
Quadre 15. El SOIB a la xarxa Eures. 2019-2023.....	32
Quadre 16. Evolució de les actuacions de registre i assessorament de la plataforma contr@ta 2019-2023.....	33
Quadre 17. Evolució dels centres de formació professional per a l'ocupació pública a les Balears. 2019-2023.....	38
Quadre 18. Descripció iniciatives de formació.....	38
Quadre 19. Evolució certificats de professionalitat i acreditacions parcials acumulables expedides 2019-2023.....	43

Quadre 20. Evolució de la distribució territorial dels certificats de professionalitat expedits 2019-2023.....	43
Quadre 21. Distribució per famílies professionals dels certificats de professionalitat expedits l'any 2022-2023.....	44
Quadre 22. Volum de participants segons la formació d'oferta que gestiona el SOIB. 2019-2023.....	45
Quadre 23. Participants d'accions formatives adreçades a treballadors desocupats, per famílies professionals i sexe any 2023.....	47
Quadre 24. Participants en accions formatives per a persones que pertanyen a col·lectius vulnerables, per famílies professionals i sexe. 2023.....	49
Quadre 25. Participants en accions formatives per treballadors a ocupats, per famílies professionals i sexe, any 2023.....	50
Quadre 26. Participants en accions formatives no finançades, per famílies professionals i sexe, 2023.....	51
Quadre 27. Cursos d'idiomes i participants desocupats que finalitzen en el 2022-2023...52	
Quadre 28. Cursos d'idiomes i participants que finalitzen accions formatives per a ocupats en el període 2023.....	53
Quadre 29. Cursos d'informàtica i participants que finalitzen en els anys 2023-2022.....	53
Quadre 30. Cursos d'informàtica i participants que finalitzen accions formatives per a ocupats any 2022-2023.....	56
Quadre 31. Evolució dels participants de programes de formació dual amb empreses...57	
Quadre 32. Històric de convocatòries, projectes i participants de la Formació Dual del SOIB. 2019-2023.....	57
Quadre 33. Evolució de les autoritzacions dels contractes de formació en alternança.....	59
Quadre 34 Evolució Programes Mixtos SOIB. 2019-2023.....	60
Quadre 35. Beques concedides any 2023.....	61
Quadre 36. Evolució de les avaluacions de competències clau amb resultat positiu a través de CEPA. 2019-2023.....	62
Quadre 37. Evolució de l'acreditació de l'experiència laboral 2019-2023.....	64
Quadre 38. Evolució de les mesures de foment de l'ocupació. 2019-2023.....	66

Quadre 39. Tipologia de serveis i obres d'interès general i social finançats amb SOIB Reactiva.....	67
Quadre 40. Distribució territorial i per sexe del programa Reactiva 2023.....	68
Quadre 41. Evolució les contractacions del programa SOIB Dona 2019-2023.....	69
Quadre 42. Distribució per illes de les contractacions del programa SOIB Dona l'any 2023	69
Quadre 43. Ocupacions oferides a les participants del programa SOIB Dona.....	69
Quadre 44. Evolució del Foment d'Ocupació de la Direcció General de Treball i Salut Laboral 2019-2023.....	71
Quadre 45. Resum d'actuacions en autoocupació, emprenedoria i economia social.....	72
Quadre 46. Actuacions d'impuls de l'emprenedoria 2019-2023.....	74
Quadre 47. Estructura de la Xarxa d'AODL a les Illes Balears, any 2023.....	77

12. LLISTA DE GRÀFICS

Gràfic 1. Evolució demandes i atur registrat per sexe a les Illes Balears. 2019-2023.....	5
Gràfic 2. Evolució atur registrat per oficines del SOIB 2022-2023.....	6
Gràfic 3. Evolució demandes registrades per oficines del SOIB. 2022-2023.....	6
Gràfic 4. Evolució despesa en PAO per persona registrada en situació d'atur en el SOIB. 2019-2023.....	14
Gràfic 5. Inscripcions acumulades dels joves de Balears al Sistema Nacional de Garantia Juvenil des de l'inici de la creació del Sistema 2014-2023.....	23
Gràfic 6. Distribució per edat i sexe dels beneficiaris de Garantia Juvenil 2023.....	24
Gràfic 7. Evolució de la intermediació laboral amb empreses del SOIB 2019-2023.....	28
Gràfic 8. Evolució de les comunicacions de contractes a les Balears a la Plataforma Contr@ta. 2019-2023.....	34
Gràfic 9. Taxa de cobertura de certificats de professionalitat per famílies professionals a Balears 2023.....	42
Gràfic 10. Resultats dels participants de la formació per a l'ocupació de l'any 2023.....	46
Gràfic 11. Subvencions per a que persones desocupades s'incorporin a cooperatives de les Balears.....	75
Gràfic 12. Xarxa AODL 2020- 2023.....	77

13. LLISTA DE MAPES

Mapa 1. Taxa d'atur registrat per municipis. 2023.....7